

Indiener: College van burgemeester en wethouders

Datum: 29 augustus 2017

Portefeuillehouder(s): Wethouder Haring

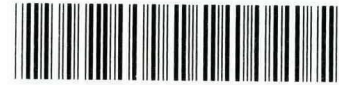
Portefeuille(s): Financiën

Contactpersoon: P. Vonk

Tel.nr.: 0653318631

E-mailadres: vonk.p@woerden.nl

17R.00626

Onderwerp:

Bestuursrapportage 2017

Samenvatting:

De bestuursrapportage geeft de financiële en beleidsmatige afwijkingen weer ten opzichte van de vastgestelde begroting. Op basis van de bestuursrapportage wordt een begrotingswijziging gemaakt waardoor de begroting 2017 wordt bijgesteld. Bij de jaarrekening zal verantwoording worden afgelegd over het gevoerde beleid ten opzichte van de nu voorliggende bestuursrapportage.

De bestuursrapportage laat een voordelig saldo zien van € 957.261. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de algemene reserve. In totaal wijken 35 van de 149 programmadoelen af van de vastgestelde begroting.

Gevraagd besluit:

1. In te stemmen met de bestuursrapportage 2017, met een voordelig saldo van € 957.261 en de begroting 2017 te wijzigen door dit bedrag ten gunste van de algemene reserve te brengen;
2. In te stemmen met de budgettaire neutrale mutaties, inclusief de mutaties in de reserves;

Inleiding

Met ingang van 2014 ontvangt u een bestuursrapportage per jaar. In deze bestuursrapportage rapporteren wij op de voortgang van de doel- en budgetrealisaties over het eerste halfjaar van 2017. Wij melden uitsluitend de afwijkingen van de programmabegroting. Dat betekent dat beleidsdoelen, activiteiten en budgetten die niet genoemd worden conform de begroting en de daarin beschikbaar gestelde budgetten worden uitgevoerd.

Participatieproces

Het betreft een intern proces, waarbij de participatie niet van toepassing is.

Samenwerking met andere gemeenten

Het betreft een intern proces, waarbij de participatie niet van toepassing is.

Wat willen we bereiken?

Met de bestuursrapportage wordt beoogd dat er tijdig op beleids- en financieel niveau wordt (bij) gestuurd.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het effect wordt gerealiseerd door het uitbrengen van de bestuursrapportage

Argumenten

Beleid

Vanzelfsprekend zijn na het eerste halfjaar nog niet alle doelen uit de programmabegroting gerealiseerd of de daarop gerichte activiteiten uitgevoerd. Een aantal doelen en activiteiten vraagt de nodige aandacht; deze zijn in de rapportage met een code 2 'oranje' gemarkeerd. In een enkel geval wordt met code 3 'rood' aangegeven dat de doelstelling gevaar loopt. Aangaande de meeste doelstellingen waarbij dit het geval is bent u door ons reeds geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief of op andere wijze.

Financiën

Deze bestuursrapportage kent een voordelig saldo ad € 957.261. Het resultaat per programma en het totaalsaldo zien er als volgt uit:

Programma	Voordeel	Nadeel
1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid		200.717
2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer		246.667
3. Sociaal domein		
4. Cultuur, economie en milieu		
5. Onderwijs en sport		50.000
6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	696.815	
7. Algemene inkomsten	<u>929.720</u>	
Totaal programma's	1.626.835	497.384
Afwijkingen ≤ € 50.000	106.110	278.000
Totaal financiële bestuursrapportage	1.732.645	775.384
Per saldo voordelig	957.261	

De belangrijkste verschillen betreffen de algemene uitkering (mei circulaire), de uitgaven in verband met de wachtgeld en begeleiding wethouders, de transitievergoeding aan Parkeerservice, de baten van de leges omgevingsvergunningen, lagere rente en afschrijving en de verkoop van gemeentelijk vastgoed.

De nadere toelichtingen zijn terug te vinden in de verschillende programma's in de bestuursrapportage.

Toelichting per beslispunt

1. *In te stemmen met de bestuursrapportage 2017, met een voordelig saldo van € 957.261 en de begroting 2017 te wijzigen door dit bedrag ten gunste laste van de algemene reserve te brengen.*

De ontwikkeling van de algemene reserve ten opzichte van de stand bij de jaarrekening 2016 is als volgt:

ontwikkeling algemene reserve 2017	bedrag
saldo 1-1-2017	€ 35.886.456
Bij: resultaatbestemming jaarrekening 2016	€ 625.000
af: uitnames conform begroting 2017	€ 5.893.545
saldo bestuursrapportage 2017	€ 957.261
algemene reserve na bestuursrapportage	€ 31.575.172

2. *In te stemmen met de budgettair neutrale mutaties, inclusief de mutaties in de reserves*
Hierdoor kunnen budgettair neutrale financiële mutaties (geen effect dus op het saldo van de begroting) in verband met de budgetbewaking op de juiste plaatsen worden verwerkt.

Kanttekeningen, risico's en alternatieven

Niet van toepassing.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

Deze bestuursrapportage kent een voordelig saldo ad € 957.261 ten opzichte van de begroting 2017 die sloot met een saldo van € 17.288,--.

Communicatie

Communicatie naar participanten is niet van toepassing

Bevoegdheid raad:

De raad is op grond van de Gemeentewet het bevoegde orgaan om de bestuursrapportage vast te stellen.

Bijlagen:

Bestuursrapportage 2017.

De secretaris

drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

De burgemeester

V.J.H. Molkenboer

BESTUURSRAPPORTAGE 2017

GEMEENTE WOERDEN

Inhoudsopgave

	pag.
Voorwoord	3
1. Majeure ontwikkelingen	4
2. Rapportage	6
<i>2.1. Rapportage per programma</i>	<i>7</i>
Programma 1 - Bestuur, dienstverlening en veiligheid	7
Programma 2 - Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer	12
Programma 3 - Sociaal domein	19
Programma 4 - Cultuur, economie en milieu	24
Programma 5 - Onderwijs en sport	29
Programma 6 - Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	33
Programma 7 - Algemene inkomsten	37
<i>2.2. Afwijkingen kleiner of gelijk aan € 50.000</i>	<i>40</i>
<i>2.3. Invulling stelposten begroting 2017</i>	<i>43</i>
<i>2.4. Reserves</i>	<i>44</i>
<i>2.5. Rapportage art. 6.4 financiële beheersverordening</i>	<i>45</i>
3. Personeel en organisatie	46
4. Aanbevelingen accountant en rekenkamercommissie	49
Bijlage 1 - Investerings waar in 2017 nog geen uitgaven op geboekt zijn	53
Bijlage 2 – Volledig overzicht programmadoelen	55

Voorwoord

Hierbij bieden wij u de bestuursrapportage 2017 aan, waarmee wij u informeren over de ontwikkelingen van hetgeen in de programmabegroting 2017 is opgenomen.

In deze bestuursrapportage wordt gerapporteerd over de realisatie van de programmadoelen en de inkomsten en uitgaven. Om de rapportage overzichtelijk en beknopt te houden, melden we per programma alleen de afwijkingen. We melden ook waardoor er wordt afgeweken en wat we eraan doen om het doel alsnog te realiseren. In een bijlage is het complete overzicht van de programmadoelen met daarbij een indicatie van de realisatie opgenomen. Daarnaast rapporteren wij over organisatie en personeel, de aanbevelingen van de rekenkamercommissie en de aanbevelingen van de accountant.

De bestuursrapportage wordt met ingang van 2014 eenmaal per jaar opgesteld, op basis van de realisatie van het eerste halfjaar, en voor 1 september aan de raad voorgelegd. Uitgangspunt bij de opstelling is de door de raad vastgestelde notitie Financiële Sturing en de Financiële beheersverordening (op basis van artikel 212 van de Gemeentewet). Overigens bewaken directie en college de voortgang van de realisatie maandelijks. Als daar aanleiding voor is, wordt de raad ook los van de bestuursrapportage geïnformeerd over majeure ontwikkelingen.

We menen u met deze rapportage op bestuurlijk niveau een goed inzicht te geven in de mate waarin de afgesproken resultaten behaald zijn of worden.

Burgemeester en wethouders van Woerden,

de secretaris

de burgemeester

drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

V.J.H. Molkenboer

1. Majeure ontwikkelingen

Algemeen

Op bestuurlijk vlak hebben zich in het eerste halfjaar een aantal vermeldenswaardige ontwikkelingen voorgedaan. Op 23 februari jl. is een bestuursakkoord vastgesteld, dat door alle fracties is ondersteund. De fracties hebben hierin uitgesproken dat de gemeente Woerden er bij gebaat is dat de resterende bestuursperiode een stabiel gemeentebestuur is en zij gezamenlijk daarvoor de verantwoordelijkheid willen dragen. Het bestuursakkoord bevat de zowel beleidsinhoudelijke als financiële concernkaders. In het bestuursakkoord is vervolgens bepaald dat er geen sprake meer is van een coalitie en oppositie en er geen coalitieakkoord meer is. Verder geeft het bestuursakkoord aan dat voor de resterende bestuursperiode het college uit de burgemeester en vier zittende wethouders bestaat.

Op het gebied van het sociaal domein is een werkconferentie sociaal domein ingesteld. Deze werkconferentie, bestaande uit een aantal raadsleden en ambtelijke adviseurs, hield zich bezig met de sturing en informatievoorziening ten aanzien van het sociaal domein. De werkconferentie is periodiek bijeengekomen en het eindresultaat van de werkconferentie wordt geïntegreerd in de begroting 2018-2021.

Wij hebben inmiddels twee jaar ervaring opgedaan met de ambtelijke samenwerking met Oudewater en hieruit zijn uiteraard een aantal leerpunten naar voren gekomen. De colleges van Oudewater en Woerden zijn met elkaar in gesprek over de vorm en inhoud van de samenwerking in de komende jaren. De intentie is hierbij uitgesproken dat de samenwerking zich beweegt van de 'opdrachtgever-opdrachtnemer rol' naar meer een 'partner rol'.

Financiële afwijkingen bestuursrapportage

Per saldo toont deze bestuursrapportage een voordeel van € 957.261,-. De opvallendste afwijkingen (> 100.000) zijn: wachtgelden oud-wethouders, transitievergoeding/weerstandsvermogen parkeerservice, baten leges omgevingsvergunningen, verkoop gemeentelijk vastgoed, hogere algemene uitkering gemeentefonds en lagere kapitaalslasten investeringen. In de programma's worden deze afwijkingen (samen met de minder substantiële afwijkingen) nader toegelicht.

Programma	Voordeel	Nadeel
1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid		200.717
2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer		246.667
3. Sociaal domein		
4. Cultuur, economie en milieu		
5. Onderwijs en sport		50.000
6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	696.815	
7. Algemene inkomsten	<u>929.720</u>	
Totaal programma's	1.626.835	497.384
Afwijkingen ≤ € 50.000	106.110	278.000
Totaal financiële bestuursrapportage	1.732.645	775.384
Per saldo voordelig	957.261	

De toelichtingen zijn terug te vinden in de verschillende programma's. Per programma worden afwijkingen groter dan € 50.000 toegelicht. In paragraaf 2.2 worden de afwijkingen kleiner dan € 50.000 in een tabel gepresenteerd en toegelicht.

Voorgesteld wordt om het voordelige saldo van de bestuursrapportage ten gunste te brengen van de Algemene Reserve.

De afwijkingen hebben betrekking op 2017 en hebben veelal een incidenteel karakter. Of een afwijking incidenteel of structureel is, wordt in de toelichting in de programma's aangegeven. De structurele effecten worden meegenomen in de meerjarenbegroting 2018-2021.

2. Rapportage

De bestuursrapportage richt zich volledig op afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2017. Daarbij wordt ingegaan op de volgende vragen:

- zijn er afwijkingen op de programmadoelen?
- zijn er afwijkingen op de lasten en/of baten?
- zijn er budgettair neutrale mutaties?
- zijn er afwijkingen/mutaties op het gebied van de investeringen?
- zijn er overige meldingen?

Er wordt alleen melding gemaakt als er afwijkingen zijn. Bij de programmadoelen maken we daarbij gebruik van het zogenoemde stoplichtsysteem, waarbij oranje (2) staat voor 'bijsturing vereist' en rood (3) voor 'doelstelling in gevaar/besluit van college of raad vereist'.

In totaal vertonen 35 van de 149 programmadoelen (oftewel 23%) een afwijking.

2.1. Rapportage per programma

Programma 1 Bestuur, dienstverlening en veiligheid

Het afgelopen jaar is door de griffie en organisatie, in samenwerking met de raad gekeken naar de verbetering van de kwaliteit van de raadsvoorstellen. Dit heeft geresulteerd in een aangepast format raadsvoorstel, dat met ingang van de raads cyclus september gebruikt zal worden. De medewerkers worden ondersteund met o.a. een schrijfwijzer en trainingsbijeenkomsten.

In het kader van het programma Veiligheid zijn de volgende 3 punten van belang:

- **De criminaliteitscijfers zijn gestegen met +1% ten opzichte van 2016**

In de eerste zes maanden van 2017 is het totaal aantal misdrijven in de gemeente Woerden gestegen met +1% (van 1110 naar 1123) ten opzichte van 2016. De gemeente Woerden scoort daarmee ongunstiger dan de gemiddelde regionale ontwikkeling (-7%). Het aantal woninginbraken is gestegen met 36% en het aantal fietsendiefstallen met 11%. Opvallende stijger in Woerden is bedrijfsinbraak (+84%). Het aantal geweldsmisdrijven is daarentegen met -33% duidelijk gedaald. Een nadere duiding van de criminaliteitscijfers ontvangt uw raad via een raadsinformatiebrief (derde kwartaal).

- **De persoonsgerichte aanpak heeft positief effect (onderdeel van pga is ook de vroegsignalering radicalisering)**

Inwoners uit Woerden die herhaaldelijk de openbare orde verstoren of veiligheid van anderen bedreigen, dienen aangepakt te worden. In de meeste gevallen is een reguliere aanpak voldoende, soms niet. Vanaf 2016 is hiervoor een aparte aanpak gekomen. Dit is de persoonsgerichte aanpak (PGA.). Door goed door te pakken en samen te werken met verschillende ketenpartners zijn er successen geboekt in 2016. In 2017 willen we dit succes continueren. De eerste zes maanden van 2017 zijn we van 4 uit 2016 naar 15 gegaan die actief worden besproken in de PGA. Dit is een toename ten opzichte van eind 2016. De PGA aanpak is steeds meer aan het professionaliseren, ketenpartners weten elkaar beter te vinden. Door de goede samenwerking wordt er volop ingezet op preventie en wordt er geprobeerd om zorgproblematiek scherp te houden.

- **De pilot buurtaanpak is in de eerste helft van 2017 afgerond**

De buurtaanpak is een opgave gerichte manier van werken die aanvullend is op reguliere werkzaamheden. Het wordt gekenmerkt door een directe benadering (in actie en contact). Liever aanbellen dan een brief versturen. Maar ook nee verkopen en dat uitleggen. Bij de buurtaanpak wordt gekeken naar onconventionele werkwijzen bijvoorbeeld ad hoc mensen spreken i.p.v. bewonersgroep oprichten. Ook buiten de kaders werken, past bij deze aanpak. Het doel van deze aanpak is dat de grootste ergernissen afnemen en de betrokkenheid van de bewoners bij hun buurt weer toe nemen. Het streven is dat deze manier van werken gebruikelijk wordt met behoud van de ruimte voor onconventionele oplossingen. De pilot buurtaanpak wordt in de tweede helft van 2017 geëvalueerd.

- **Ondermijning wordt tegengewerkt**

Ondermijning is de verwevenheid van de onder- en bovenwereld. De gemeente zet actief stappen om dit tegen te gaan. Zo zijn er enkele woningen en panden gesloten na een geconstateerde overtreding van de Opiumwet. En team Vastgoed heeft een kennismakingscursus gehad t.a.v. BIBOB. Het doel van dit instrument is om te voorkomen dat o.a. vergunningen en vastgoedtransacties misbruikt worden voor criminele activiteiten of witwassen. In het tweede halfjaar wordt het BIBOB-beleid uitgebreid zodat ook hiervan gebruik kan worden gemaakt.

Programmadoelen indicatie 2 of 3

Programma 1 heeft 20 doelen/resultaten. De realisatie van de volgende 2 doelen vertoont een afwijking.

Effect	Nr.	Resultaten 2017	PFH	Resultaat/ planning	Indicator	Toelichting bij oranje (2) of rood (3)
Organisatie en organisatieontwikkeling	5.3	Stadhuis				
<p>De gemeentelijke organisatie sluit wat betreft sturing, structuur, cultuur, processen en medewerkers aan bij maatschappelijke ontwikkelingen. De organisatie is naar buiten gericht en ondersteunt en stimuleert de veranderende rol tussen gemeenschap en gemeente.</p> <p>We willen een organisatie zijn die de verbinding zoekt met burgers, ondernemers en instellingen etc. Daarnaast willen we een flexibele organisatie zijn en vanuit opgaven integraal werken. Bovendien willen we de afstand verkleinen tussen het bestuur en de organisatie.</p>	5.3.1	In 2017 zal de organisatie ondergebracht worden in tijdelijke huisvesting en start de grootschalige renovatie van het stadhuis.	Ten Hagen	Bouwkundige oplevering: juli 2018.	2	Tijdens de sloop van het stadhuis heeft een ernstig ongeval plaatsgevonden, waarbij een bouwvakker om het leven is gekomen. Dit heeft voor de familie, voor de firma Lek en voor het project grote impact gehad. Over toedracht en consequenties kunnen we nog geen uitspraak doen. Wel is duidelijk dat, ook omdat er asbest is aangetroffen, de oplevering van de sloop een maand vertraging heeft opgeleverd en het is niet ondenkbaar dat deze vertraging doorwerkt in de eindoplevering door de BAM.
Dierenwelzijn	8					
Het welzijn van dieren in Woerden wordt optimaal gewaarborgd binnen de mogelijkheden die de gemeente daarvoor heeft.	8.0.1	Ondersteuning van groep maatschappelijk betrokkenen bij de uitvoering van de nieuwe (2016) nota 'Dierenwelzijn in Woerden'. Communicatie en voorlichting aan inwoners om dierenwelzijn te verbeteren en om overlast te beperken is een van de acties die Stichting Dierenopvang Woerden uitvoert.	Stolk		2	Er zijn diverse acties uit het vastgestelde beleidsplan uitgevoerd, zoals de chipactie katten en er is contact geweest met Groen West over de opvang van huisdieren.

Financieel

Programma 1	
Afwijkingen lasten	€ 200.717
Afwijkingen baten	€ 0
Saldo nadelig	€ 200.717

Lasten

Wachtgeld en begeleiding wethouders (nadeel € 140.000)

De wachtgeldten voor de ex-wethouders waren nog niet verwerkt in de begroting 2017. Het gaat voor 2017 om een bedrag (inclusief begeleiding) van € 140.000. In de begroting 2018 zijn deze lasten wel opgenomen.

Bijdrage Veiligheidsregio Utrecht (nadeel € 60.717 incidenteel)

Conform de raadsbesluiten 16R.00796 d.d. 26-1-2017 en 17R.00233 d.d. 22-6-2017 wordt de bijdrage VRU 2017 met € 60.717 verhoogd.

Budgettair neutraal

Bijdrage Veiligheidsregio Utrecht (voordeel € 392.140 incidenteel)

Conform de nieuwe BBV voorschriften moet de bijdrage VRU met ingang van 2017 verdeeld worden over twee taakvelden: 1.1 Crisisbeheersing en Brandweer 85% (programma 1) en op taakveld 8.3 Wonen en bouwen 15% (programma 6). Dit laatste betreft met name advisering en handhaving brandveiligheid (zie ook bladzijde 35).

Kosten bezorging reisdocumenten en rijbewijzen

Met ingang van 2016 worden de reisdocumenten en rijbewijzen in onze gemeente gratis thuisbezorgd. In verband met de piek in afgifte van reisdocumenten en rijbewijzen worden de bezorgkosten 2017 uit de baten van de gemeenteleges gedekt.

Investeringer

-

Overig

-

Programma 2 Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer

In 2016 is in het domein van de openbare ruimte een start gemaakt met het in control komen in de openbare ruimte. Het extra geld dat beschikbaar is gesteld door de gemeenteraad voor een verbeteringsplan in de openbare ruimte, zowel voor regulier onderhoud als projecten en een verbeteringsplan voor het team, is ingezet en er zijn verbeteringen doorgevoerd. Ook in 2017 is dit voortgezet met als resultaat dat er nu een dashboard is om goed te sturen op de uitgaven van het team.

Het beheersysteem Obsurv is nu bijna gevuld. Hierdoor hoort Woerden nu bij de top van Gemeenten in Nederland als het gaat om het inzicht in het areaal. Hierdoor is een zeer groot gedeelte van de openbare ruimte met de daarbij behorende kengetallen in kaart gebracht. Op basis van de bestaande kwaliteit van de openbare ruimte, de ambitieniveaus en de beheerkosten stelt het systeem ons in staat varianten te berekenen voor al onze beheertaken en op beleidsniveau afwegingen te maken en zo bewuster te sturen op geld en doelen.

De lijnen tussen stadserf en stadhuis zijn nog verder ingekort. Vanuit de opvatting dat een eigen stadserf het minstens zo goed moet doen als een marktpartij hebben we de samenwerking in de vorm gegoten van een SOK (samenwerkingsovereenkomst). Het stadserf fungeert als aannemer en voert de opdrachten uit die in het kader van de SOK overeen zijn gekomen. Onder meer de kortere lijnen en de duidelijke afspraken zorgen ervoor dat service voorop staat en dat de openbare ruimte er zichtbaar netter van wordt.

Er is gestart met extra inzet op de meldingen openbare ruimte. Drie medewerkers zorgen dat inwoners binnen 48 uur een persoonlijke reactie hebben gehad. Ook zijn zij druk om een dashboard te maken, waaruit alle managementinformatie kan worden gehaald die betrekking heeft op de meldingen.

2017 is verder het jaar van het verzetten van veel werk in de openbare ruimte. Op veel plekken wordt gewerkt aan de wegen, riolering, groen en beschoeiingen. Het resultaat hiervan wordt goed zichtbaar in de tweede helft van 2017.

Programmadoelen indicatie 2 of 3

Programma 2 heeft 31 doelen/resultaten. De realisatie van de volgende 16 doelen vertoont een afwijking.

Effect	Nr.	Resultaten 2017	PFH	Resultaat/ planning	Indicator	Toelichting bij oranje (2) of rood (3)
Openbare ruimte	1					
Bomenbeheer	1.2					
Woerden heeft een gezond, vitaal en veilig areaal aan bomen.	1.2.1	Groenbeheerplan Singel vaststellen	Ten Hagen	raad december 2017	2	De keuze voor de bomenstructuur Singel wordt dit najaar aan de raad voorgelegd.
Burgerparticipatie en communicatie	1.3					
	1.3.2	We overleggen op straat-, wijk-, en dorpsniveau over leefbaarheid. Ook onderzoeken we hoe en in hoeverre wijken en dorpskernen eigen budgetten kunnen beheren.	Stolk	doorlopend	3	Het onderzoek met betrekking tot het toekennen van budgetten aan wijk en dorpsplatformen wordt dit jaar niet uitgevoerd. Eerst worden de ervaringen met de pilot 'gebiedsgericht werken' afgewacht.
Openbare verlichting	2					
Goed functionerende openbare verlichting	2.1					
Duurzame en goed functionerende openbare verlichting voor de openbare weg (voor auto, fiets- en voetganger).	2.1.2	Innovatie en duurzaamheid: Aandachtspunt hierbij is het werken naar een standaard (masten en armaturen), maar met zo veel mogelijk verlengen van de levensduur bij de bestaande masten. Waar mogelijk met behoud van de mast, maar met aanbrengen van een led-armatuur. Tevens onderzoek naar solarverlichting.	Ten Hagen	50% van achterstallig areaal gemoderniseerd in 2018	2	Citytec heeft het areaal overgedragen met daarbij gegevens over de staat van onderhoud. Uit de eerste eigen inspecties van de palen van 40 jaar en ouder blijkt dat de staat van sommige palen zorgelijk is. Rekening moet worden gehouden met vervanging van een deel van deze 40+ palen. De ambitie om in 2018 50 % van het achterstallig areaal te vervangen staat hierdoor onder druk.
Bodemdaling, grondwater en het veengebied (en ruimtelijke adaptatie)	3					

Effect	Nr.	Resultaten 2017	PFH	Resultaat/ planning	Indicator	Toelichting bij oranje (2) of rood (3)
Veiligheid van rij- en vaarwegen	3.3					
Het uitvoeringsprogramma beschoeiingen uitvoeren, waarbij de veiligheid en de bereikbaarheid optimaal gewaarborgd blijft.	3.3.1		Ten Hagen		2	Voor 2017 zijn geen middelen beschikbaar gesteld om het uitvoeringsplan 2017 uit te voeren. Middels herprioritering binnen projecten is het desondanks mogelijk om meerdere projecten in dit jaar te realiseren.
Zorg voor het veengebied	4					
Zorgdragen voor de openbare ruimte. Toekomstbestendige keuzes en duurzame aanleg nieuwe en bestaande openbare infrastructuur.	4.0.1	Diverse onderzoeken gericht op specifieke thema's Verkeersvisie Woerden 2030 (door de raad nog in 2016 vast te stellen).	Stolk	2017, voortgangsinfo via RIB's	2	De verkeersvisie wordt naar verwachting in september vastgesteld. Afhankelijk hiervan vinden vervolgonderzoeken plaats.
Verkeer en vervoer	4.0.2	Start uitwerking verkeersvisie per dorp/wijk.	Stolk	een aantal in 2017, volgorde n.t.b, info via RIB's	2	Als gevolg van latere vaststelling verkeersvisie is het niet meer mogelijk om in 2017 te starten met de uitwerking per dorp/wijk
	4.1					
	4.1.1	Uitvoering werkzaamheden Woerden West aan de Boerendijk en op de kruispunten Hollandbaan - Waardsebaan en Boerendijk - Hoge Rijndijk.	Stolk	2017, voortgangs-info via RIB's	2	Als gevolg van omslag van een verkeerskundig project naar een complex en multidisciplinair project schuift de uitvoering door naar 2017 en 2018.

Effect	Nr.	Resultaten 2017	PFH	Resultaat/ planning	Indicator	Toelichting bij oranje (2) of rood (3)
Doorstroming	4.1					
Verbetering van de bereikbaarheid vanuit wijken, dorpen en bedrijventerreinen naar de A12 en minder oponthoud voor auto's en fietsers door meer ongelijkvloerse of geregelde fietskruisingen.	4.1.1	Uitvoering werkzaamheden Woerden West aan de Boerendijk en op de kruispunten Hollandbaan - Waardsebaan en Boerendijk - Hoge Rijndijk.	Stolk	2017, voortgangs-info via RIB's	2	Als gevolg van omslag van een verkeerskundig project naar een complex en multidisciplinair project i.c.m. de wisseling projectleiders schuift de uitvoering door naar 2017 en 2018.
	4.1.2	Aansluiting BRAVO 3 op kruising Wulverhorstbaan-Middellandbaan	Stolk	Q1 2017	3	Als gevolg van zettingsproblemen op een aantal locaties in het traject is vertraging ontstaan. Afronding en openstelling wordt begin 2018 verwacht.
	4.1.3	Planvorming aanleg ongelijkvloerse fietskruising Steinhagenseweg i.r.t. ontwikkelingen Snellerpoort.	Stolk	Plan gereed Q2, info via RIB	2	Planvorming afhankelijk van ontwikkelingen Snellerpoort, voortgang aankoop gronden t.b.v. fietspadenstructuur stagneert. De FNV kavel aankoop zorgt voor vertraging
Parkeren	4.3					
Het parkeerbeleid ondersteunt ons streven naar een vitale binnenstad.	4.3.1	Vervangen parkeer(betaal)systeem in parkeergarage	Stolk	Q2 gereed, info via RIB	2	Uitstel i.v.m. afstemming toe te passen parkeerapparatuur nieuwe openbare parkeergarage Defensie eiland midden. Naar verwachting in Q4 gereed.
	4.3.2	Vervangen parkeerverwijssystem	Stolk	Q4 gereed, info via RIB	2	Uitstel a.g.v. prio westelijke randweg
Afval en Reiniging	5					
Vermindering zwerfafval	5.2					

Effect	Nr.	Resultaten 2017	PFH	Resultaat/ planning	Indicator	Toelichting bij oranje (2) of rood (3)
Zwerfafval wordt in het algemeen ervaren als een grote bron van ergernis. Hoe burgers de kwaliteit van hun directe leefomgeving beleven, wordt mede bepaald door het zwerfafval in de openbare ruimte. Doelstelling is dan ook het terugdringen van de hoeveelheid zwerfafval.	5.2.1	Petflessenactie: zo veel mogelijk petflesjes uit de openbare ruimte halen, mede m.b.v. inwoners. Eerst een gemeentebrede actie, daarna een vervolg, gericht op doelgroepen zoals scholen en verenigingen.	Stolk	Gemeentebrede actie in Q1/Q2.	2	De PET flessenactie bleek meer dan 100.000 euro te gaan kosten en geen structureel resultaat op te leveren. In overleg met de wethouder is besloten hier geen uitvoering aan te geven. Daarom is dit punt voor de uitvoering veranderd in: Acties die kinderen en volwassenen bewust maken van de gevolgen van zwerfafval en een gedragsverandering tot gevolg hebben: bijvoorbeeld kinderen bezoeken de Milieustraat en het aanpakken van een snoeproute.
Begraven	6					
Kostendekkende faciliteiten	6.1/ 6.2					
We bieden inwoners van Woerden goede faciliteiten voor een waardig afscheid en een laatste rustplaats/asbestemming voor de overledene. Kostendekkende begraafplaatsen.	6.1.1	Het beheerplan 'Begraven en cremeren in de gemeente Woerden' door de raad vastgesteld.	Haring	Q3 2017	2	Pas na vaststelling beleidsplan kan gestart worden met opstellen beheerplan, naar verwachting Q2 2018 gereed
Crematorium	6.3					
We realiseren een crematorium. Daarbij zoeken we de samenwerking met marktpartijen. Uitgangspunt is een kostendekkende voorziening.	6.3.1	Een crematorium realiseren in samenwerking met marktpartijen en op basis van de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek dat in sept. 2015 is afgerond.	Haring	Principebesluit organisatievorm (college): Q4 2017. Vaststellen bestemmingsplan (raad): Q2 2017.	2	Conform het bestuursakkoord heeft de raad in april 2017 een besluit genomen over 2 voorstellen: a. Wenselijkheid crematorium binnen gemeentegrens gemeente Woerden (aangenomen: 28 voor 1 tegen) b. Vaststellen bestemmingsplan Rijnhof (afgewezen: 12 voor 17 tegen) De raad heeft het college opgedragen een nieuw locatieonderzoek te starten, waarvoor samen met de raad de kaders worden bepaald

Effect	Nr.	Resultaten 2017	PFH	Resultaat/ planning	Indicator	Toelichting bij oranje (2) of rood (3)
Riolering	7					
Bescherming van de volksgezondheid en de leefomgeving tegen overlast van afval en hemelwater door inzameling en transport hiervan via een adequaat rioolstelsel.	7.0.1	Actualiseren Gemeentelijk Waterbeleidsplan 2013 - 2017, wordt tevens geïntegreerd in Omgevingsvisie.	Ten Hagen	Q4 2017	2	De wens van de raad om in het voortraject meer betrokken te worden leidt tot een langere procedure.

Financieel

Programma 2	
Afwijkingen lasten	€ 196.667
Afwijkingen baten	€ - 50.000
Saldo nadelig	€ 246.667

Lasten

Onkruidbestrijding op verharding (nadeel € 50.000 incidenteel)

Landelijk is er nieuwe regelgeving, op grond waarvan vanaf 2016 niet meer met gif (glyfosaat) mag worden gespoten. Alles moet nu milieuvriendelijk, dus borstelen, branden, stomen. Het merendeel van de aannemers heeft zijn wagens al verbouwd, zodat deze aansluiten op de nieuwe technieken. Ook hebben de aannemers nieuwe wagens aangeschaft omdat de huidige wagenparken niet groot genoeg zijn om het nieuw benodigde aantal rondes te doen. Zowel bestaande als nieuwe aannemers hebben hierdoor forse investeringen moeten doen. Dit leidt tot hogere prijzen. De terugverdientijd voor de aanschaf van de moderne wagens bepaalt hoe lang de prijzen hoog zullen blijven.

In 2017 heeft een aanbesteding 'onkruidbestrijding op verhardingen' plaatsgevonden. Op basis van de inschrijfprijzen en reeds bekend meerwerk komen we in 2017 incidenteel € 50.000 tekort en met ingang van de begroting 2018 structureel € 39.000. Hiermee zal bij het opstellen van de begroting 2018 rekening worden gehouden.

Transitievergoeding en weerstandsvermogen Parkeerservice (nadeel € 146.667 incidenteel)

De Coöperatie Parkeerservice U.A. (CPS) verkeert financieel in zwaar weer. De raad is daar in een RIB van 16 mei 2017 reeds over geïnformeerd. Vooral de kostprijscalculatie bleek uit de pas te lopen met de werkelijke kosten en de indirecte kosten bleken te hoog te zijn. Tijdens de ALV van de CPS (Parkeerservice) van 22 juni 2017 zijn besluiten genomen die het tij moeten keren. Er is een ingrijpende reorganisatie noodzakelijk om de coöperatie weer gezond te maken. Deze reorganisatie gaat gepaard met transitiekosten en er is een aanvulling van het weerstandsvermogen nodig.

Besloten is dat de leden een dotatie van € 600.000 doen aan het weerstandsvermogen en een dotatie van € 2,2 miljoen aan het transitiebudget. Dit gebeurt op basis van een verdeelsleutel. Daarnaast is besloten om de bijdrage volgens een aantal vooraf gestelde jaarschijven te betalen (i.p.v. ineens).

- Van Woerden wordt een bijdrage aan het weerstandsvermogen gevraagd ad € 38.710 te betalen uiterlijk 1 oktober 2017.
- Van Woerden wordt een bijdrage aan het transitiebudget gevraagd ad €155.375 die als volgt moet worden voldaan:
 - Jaarschijf 1: € 107.957 betaling 1 oktober 2017;
 - Jaarschijf 2: € 26.898 betaling 1 februari 2018;
 - Jaarschijf 3: € 11.905 betaling 1 februari 2019;
 - Jaarschijf 4: € 8.615 betaling 1 februari 2020;

In 2017 dient dus voor 1 oktober € 146.667 (38.710 + 107.957) aan CPS gedoteerd te worden.

Baten

Baten begraafplaatsen (nadeel € 50.000 structureel)

Mensen kiezen steeds vaker voor andere vormen dan begraven, daardoor vallen de baten grafrechten structureel lager uit. In de begroting 2018 zal rekening gehouden worden met de structureel lagere baten.

Budgettair neutraal

-

Investerings

-

Overig

-

Programma 3 Sociaal domein

Sinds 2015 zijn wij inmiddels bijna drie jaar onderweg in het sociaal domein. Als we 'het leven' in Woerden vergelijken met de rest van Nederland (www.waarstaatjegemeente.nl), dan doen we het ronduit goed. Ook een onlangs gehouden klanttevredenheidsonderzoek in het sociaal domein geeft aan dat we op de goede weg zijn. We weten dat mensen prima in staat zijn om zelf hun leven in te vullen. Dat doen ze samen met hun omgeving. Als het nodig is, dan helpen wij. We weten echter ook dat we dat nog veel beter kunnen doen.

Een belangrijke sleutel tot succes om de transformatie vorm te geven is de kwaliteit van de medewerkers, zowel uitvoering als beleid. Om die kwaliteit te verbeteren zijn we een zgn. cultuurtraject gestart, niet met de opzet: we doen een traject en daarmee zijn we er. De insteek is om een structurele leercirkel te creëren waarin medewerkers zich blijven ontwikkelen en zich spiegelen aan de visie en doelstellingen die er liggen.

Om de samenwerking met SAVE te verbeteren hebben wij de opdracht gegeven om naar deze samenwerking onderzoek te doen. Deze is in april opgeleverd. Er wordt thans gewerkt aan het invulling geven aan de aanbevelingen en verbeterpunten.

De pilot IPGB (waarover u via RIB's bent geïnformeerd) zal op 1 september 2017 beëindigd worden. Wij hebben besloten dat IPGB geïntegreerd gaat worden binnen onze processen en bedrijfsvoering en dat zal tot het reguliere aanbod gaan horen.

In 2017 zijn we verder gegaan met meer aandacht voor preventie en verschuiving van zorg van 2e naar 1e naar 0e lijn. Dit doen we bijv. door pilots op scholen, Zegveld zorgt, NIO ambassadeur, Welzijn op recept en de EPA pilot.

Vanaf 2017 kopen de gemeenten in Utrecht West (St. Vecht, Ronde Venen, Montfoort, Oudewater en Woerden) per kwartaal zorg- en ondersteuning in. Zodoende verwachten wij meer aanbod flexibeler aan te kunnen bieden. We maken ons wat zorgen over de signalen over wachtlijsten uit de samenleving etc., terwijl de gemeente die zelden ontvangt van de cliënten en zorgaanbieders. We zijn daarover in gesprek. Buiten de directe invloedssfeer van de gemeente om constateert het college dat er op onderdelen afbreuk wordt gedaan aan de Woerdense zorginfrastructuur. Onlangs werd tegen de wil van lokale huisartsen en de gemeente in besloten om de HAP in Woerden op te heffen en te verplaatsten naar de Leidsche Rijn. Het college neemt actief het voortouw voor het behoud van dergelijke voorzieningen. Helaas moeten we onderkennen dat de invloed van een gemeente beperkt is.

Vanaf dit jaar is de (verdere) decentralisatie van het beschermd wonen gestart. Dat is een meerjarig traject waarbij (beschermd) woonfuncties vanuit centrumgemeente Utrecht worden overgeheveld naar gemeenten. De raad wordt vanaf dit jaar op de hoogte gehouden van de voornemens en vorderingen. Dit is een serieuze opgave qua wonen, werk en ondersteuning. Plannen zijn in voorbereiding.

In 2017 is de investeringsagenda JONG vastgesteld: een integrale aanpak vanuit verschillende beleidsterreinen gericht op het stimuleren en faciliteren van gezond en veilig opgroeien in de gemeente Woerden. Op basis hiervan zijn wij ook gestart met de aanbesteding van het jongerenwerk. Allemaal vanuit dezelfde visie; mensen eerst. Wat we doen moet altijd eerst aansluiten bij het leven van de mensen zelf.

Wij signaleren dat er inwoners zijn die door sociale problematiek de aansluiting missen op de woningmarkt. Ons maatschappelijk werk rapporteerde bijvoorbeeld toenemende dak- en thuisloosheid. Daarom maken we dit jaar een brede analyse van zowel de behoefte naar als het aanbod van woonvoorzieningen in het sociaal domein. Op basis van die verschillenanalyse gaan we later dit jaar en volgend jaar met partijen in gesprek om de woonvoorzieningen in het sociaal domein te verbeteren als dat nodig blijkt.

Vanaf 2017 wordt door middel van het regionaal actieplan kindermishandeling en huiselijk geweld in de regio Utrecht West uitvoering gegeven aan de regiovisie Een Veilig Thuis. De ketenaanpak richt zich op vier onderdelen: voorkomen, signaleren, stoppen en het beperken van de schade van het (emotionele) geweld. In 2017 ligt de nadruk op het genereren van aandacht voor dit thema, het creëren van bewustwording onder professionals en het versterken van hun signalerende taken. 2018 staat in het teken van verbreding en verdieping. In 2019 wordt de aanpak geëvalueerd en zoveel mogelijk geborgd in reguliere werkwijzen.

In de eerste helft 2017 is gebleken dat het aantal inwoners met een bijstandsuitkering blijft stijgen. Dat leidt er toe dat de begroting Ferm Werk zal worden overschreden met ongeveer (afgerond) € 520.000,-. Dat is geen verrassing. De gemeentelijke bijdrage over 2016 bleef binnen de begroting door éénmalige voordelen. In december 2016 heeft Ferm Werk aangegeven dat rekening moest worden gehouden met een overschrijding van uitgaven in 2017. Naast de (ook landelijke) stijging van het aantal inwoners dat afhankelijk is van een uitkering, speelt een belangrijke rol dat een steeds groter deel van de inwoners met een bijstandsuitkering een grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Zij zijn moeilijk rechtstreeks te bemiddelen naar een betaalde baan en dus uitstroom uit de uitkering. Deze ontwikkeling heeft inmiddels geleid tot het besef dat het inzetten van andere instrumenten en het ontwikkelen van daarbij passende expertise noodzakelijk is. Daarnaast wordt steeds intensiever samengewerkt tussen Ferm Werk en de rest van het sociaal domein, waardoor de schotten tussen WMO-voorzieningen en jeugd en voorzieningen Participatiewet minder hard worden.

Omdat de verwachting is dat de stijging in 2018 nog zal doorzetten is het opstellen van de begroting Ferm Werk 2018 niet gemakkelijk geweest. De in Ferm Werk deelnemende gemeenten verschillen wat betreft de doelstellingen en de beschikbare middelen. Dat heeft geleid tot meer differentiatie in de begroting Ferm Werk. De inhoud voor Woerden is tot stand gekomen op basis van de motie van de raad bij de Kaderbrief en het amendement op de voorgestelde zienswijze bij een eerdere versie. Voor Woerden is opgenomen dat de ambitie is de uitstroom naar werk 20% te laten bedragen en het aantal garantiebanen en plekken nieuw beschut te realiseren die de rijksoverheid voor ons heeft berekend. Vanwege de verwachte stijging van het bestand en genoemde ambitie bevat de begroting Ferm Werk 2018 voor Woerden een gemeentelijke bijdrage die ruim 1,2 miljoen hoger is dan in de begroting 2017 (450k grote geldstroom, 750k kleine geldstroom).

De raad heeft in het voorjaar besloten tot het aanpassen van het gemeentelijk minima- en armoedebeleid waarbij de declaratieregeling (geleidelijk) overgaat in een maatwerkfonds. Dat maakt het mogelijk inwoners in een financieel kwetsbare positie beter te kunnen ondersteunen. In het najaar zal de implementatie ter hand worden genomen, parallel aan het eerder vastgestelde programma preventie schuldhulpverlening.

Woerden wil een inclusieve gemeente zijn. Daarmee willen wij bevorderen dat inwoners op alle aspecten van hun leven 'gewoon' mee kunnen doen. Het project is daarmee feitelijk ook veel breder dan programma 3. Met de oplevering van de routekaart is dit jaar een mooie eerste stap gezet. Het betreft alle aspecten van de samenleving waaronder het sociale domein.

In september krijgt de raad een RIB over de Inwonercloud. De concrete vertaling van de Inwonercloud wordt onder andere zichtbaar in de nieuwe website van WoerdenWijzer. Via de nieuwe website krijgen inwoners toegang tot de sociale kaart en op termijn een eigen digitale omgeving. Door het koppelen van de website, de eigen digitale omgeving van de inwoner, cumulus en de sociale kaart is de complexiteit toegenomen. Dit heeft ervoor gezorgd dat de inwerkintreding van de website is verplaatst van 1 juli naar oktober 2017.

In 2017 is gestart met het opstellen van de Staat van Woerden: een analyse van relevante feiten, cijfers en maatschappelijke trends op basis waarvan we onze maatschappelijke opgaven voor de toekomst gaan bepalen.

De portefeuillehouder op 19 juni jl. een gesprek gehad met de partijen, die verantwoordelijk zijn voor het aanbieden van spoedzorg in Woerden, om te bespreken of er mogelijkheden zijn om wel (een vorm van) spoedzorg in Woerden te blijven aanbieden en wat daarvoor dan nodig is. Uit dit gesprek bleek dat de partijen een alternatief hebben onderzocht en dat de conclusie was dat dit geen haalbare kaart zou zijn, zowel praktisch als financieel. Betrokken partijen hebben de raad vervolgens zelf geïnformeerd over de spoedzorg, het verplaatsen daarvan naar Antonius in Leidsche Rijn en de redenen daarvoor. Er is één externe partij die geïnteresseerd is in het aanbieden van spoedzorg. Deze partij doet momenteel onderzoek naar uitvoerbaarheid en zal de gemeente informeren over de uitkomsten van hun onderzoek. De bevindingen worden besproken in week 35.

Programmadoelen indicatie 2 of 3

Programma 3 heeft 32 doelen/resultaten. De realisatie van de volgende 5 doelen vertoont een afwijking.

Effect	Nr.	Resultaten 2017	PFH	Resultaat/ planning	Indicator	Toelichting bij oranje (2) of rood (3)
De verwijsfunctie	3					
Mensen zijn en blijven in staat om zelf, of met hulp, invulling te geven aan hun eigen leven	3.1.1	<ul style="list-style-type: none"> - Na evaluatie verbeteren en invoeren van regieondersteuning - Mensen voeren zelf regie met eigen informatie en gegevens - Resultaatgericht ondersteuningsplan (loopt in UW) 	Koster	Gebruik inwonercloud	2	Inwonercloud en website zijn vertraagd. Verwachte oplevering 1/10. Cumulus is ook vertraagd, er is nog geen datum te noemen.
			Ten Hagen			
			Koster	Beoordeling gebruik inwonercloud	2	idem
			Ten Hagen			
Mensen krijgen de best passende zorg, ongeacht de verwijzer die ze kiezen	3.2.1	Afspraken met huisartsen, jeugdartsen en medisch specialisten over doorverwijzingscriteria Verbetering cliëntervaring over verwijzers.	Koster, Haring	<i>Bij nevenstaand resultaat horen deze 3 indicatoren:</i>		
			Koster	Positieve ontwikkeling van cliëntervaring over de verwijzings-bevoegde (ongeacht het loket)	2	Huisartsen zijn volgens Raedelijk nog steeds bezig met een onderzoek op welke wijze zich te organiseren ook t.o.v. de gemeente. Daarnaast zijn de huisartsen druk bezig met de plannen voor behoud van spoedzorg in Woerden. Cijfers voor doorverwijzingen door huisartsen, jeugdartsen en medisch specialisten zijn onderdeel van de Staat van Woerden en het dashboard sociaal domein van volgend jaar.
			Haring			

Effect	Nr.	Resultaten 2017	PFH	Resultaat/ planning	Indicator	Toelichting bij oranje (2) of rood (3)
			Koster	Afname van herhaling niet- vrij toegankelijke voorzieningen (recidive)	2	In de regio wordt momenteel gewerkt aan zorgpaden, waarmee inzicht is in uitval, herhaling of stapeling van specifieke arrangementen.
			Haring			
			Koster	Afname van mensen die voortijdig stoppen met hun arrangement	2	Idem
			Haring			

Financieel

Programma 3	
Afwijkingen lasten	€ 0
Afwijkingen baten	€ 0
Saldo nadelig	€ 0

Lasten

-

Baten

-

Budgettair neutraal

Ferm Werk (nadeel € 520.000)

Het tekort Ferm Werk over 2017 is geprognostiseerd op € 520.000. Dit wordt veroorzaakt door meer uitgaven aan uitkeringen, inkomensondersteuning en sociale werkvoorziening. De verwachte overschrijding wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door de huisvesting van 52 statushouders in de Stadspoort, conform het landelijke beeld. Conform de uitgangspunten worden voor- en nadelen opgevangen binnen het sociaal domein.

Uw raad is geïnformeerd via RIB 17R.00324

Investerings

-

Overig

-

Programma 4 Cultuur, economie en milieu

Cultuur

De Collectie Woerden (beeldende kunst en cultuur-historische voorwerpen) is verhuisd naar een depot buiten het Stadhuis en wordt tentoongesteld in het Stadsmuseum. Het Stadsmuseum beheert en onderhoudt de Collectie Woerden. In 2017 wordt besloten hoe het eigendom van de collectie wordt vormgegeven. Doel is maximale vrijheid voor het Stadsmuseum en behoud van de collectie voor de samenleving van Woerden.

De grote vijf culturele instellingen werken intensief samen. Vanuit de eigen expertise en activiteiten is een breed en samenhangend cultureel aanbod ontstaan. Voor de gemeente zijn deze grote vijf een belangrijke partner. Aan de nota *Woerden, meest creatieve stad van Nederland (voorbij het gemiddelde) 2016-2019* wordt door hen volop uitvoering gegeven.

Monumenten en archeologie

Er wordt door bureau Lantschap hard gewerkt aan het opleveren van de cultuurhistorische waardenkaart. Desondanks is oplevering van de kaart vertraagd. Oplevering wordt verwacht begin Q4. Het concept van de Beleidskaart Archeologie is opgeleverd en wordt in de tweede helft van 2017 ter inzage gelegd.

Half augustus wordt gestart met terugplaatsen en restauratie van het Gildepoortje aan de Groenendaal, in het hek tussen het stadsmuseum en de voormalige Mariaschool.

Milieu

De Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) is op orde: de taken die gepland zijn in de eerste helft van 2017 worden goed uitgevoerd en worden strak begeleid vanuit onze eigen organisatie. Belangrijke ontwikkelingen voor Woerden worden gevolgd of er wordt actie op ondernomen. Dit zijn met name overlast vliegtuigen Schiphol, STRONG/Schaliegas, geluid en luchtkwaliteit A-12, tegengaan olie- en gaswinning onder Woerden en Omgevingswet.

Duurzaamheid

Op het gebied van duurzaamheid is Woerden doorgegaan op de ingeslagen weg. De gemeente Woerden stimuleert het opwekken van duurzame energie op de geluidswal in Veldhuizen.

Naast het reguliere programma is er gewerkt aan een langetermijnactieplan om het spoor naar een CO₂-neutraal Woerden in 2030 uit te zetten. In aansluiting op dit actieplan wordt op dit moment gewerkt aan het uitvoeringsplan 2018 met de concrete projecten en activiteiten. De raad buigt zich in september a.s. over dit voorstel, inclusief de besluitvorming over extra in te zetten middelen.

Mooie voorbeelden uit het reguliere programma in de eerste helft van 2017 zijn: de pilot aardgasvrije wijk, pilot duurzaam bedrijventerrein (samen met TNO) en restwarmteonderzoek rond een datacentrum en inhoudelijke verduurzaming gemeentelijke gymzalen. Daarnaast worden 5 burgerinitiatieven vanuit de prijsvraag Woerden vol Energie begeleid.

Binnen het duurzaamheidsthema CO₂-Neutraal wordt ook inhoudelijke input gegeven aan het proces om nee te zeggen tegen olie- en gaswinning onder Woerden. Gelet op alle ontwikkelingen rondom dit dossier (politieke lobby, media-aandacht, regionale en landelijke bewegingen) is het noodzakelijk om op korte termijn in te zetten op een meer projectmatige aanpak.

Natuur- en Milieu Educatie

De educatietaken voor basisschoolleerlingen (leskisten, buitenexcursies en tentoonstellingen) lopen conform de planning. Leerlingen komen gemiddeld driemaal per jaar in aanraking met een product uit het NME-lesprogramma. Met name de excursies, die mogelijk gemaakt worden door een grote groep vrijwilligers, zijn populair. Vanuit het project "Groen doet Goed" (jaarlijkse subsidie € 16.500) worden ook in 2017 initiatieven

vanuit de maatschappij gestimuleerd op basis van de aanpak “Woerden zegt ja tenzij”. Mooie voorbeelden zijn het speelbos Molenvliet en activiteiten voor kinderen van de Brede School. Deze activiteiten zijn gratis zodat ieder kind gelegenheid krijgt om deel te nemen.

Citymarketing, Recreatie en toerisme

In het eerste halfjaar van 2017 is een start gemaakt met de realisatie van het actieprogramma naar aanleiding van de nota “Koers voor recreatie en toerisme 2016-2022”. De eerste resultaten die bijdragen aan realisatie van de koers zijn de omleiding fietsknooppuntennetwerk door de binnenstad Woerden (Rijnstraat), de flyeractie in Duitsland door Zangkoor Koordaat en het Kaasschip bij de Havendagen.

Op 20 mei is het Kaaspakhuis geopend, een belangrijke educatieve maar vooral ook toeristische aanwinst voor Woerden. Woerden Marketing, inclusief TIP/VVV zijn ook verhuisd naar dit pand aan de Emmakade. Stichting Het Groene Hart zet haar eigen activiteiten voort op de oude locatie aan de Meulmansweg. Woerden Marketing heeft het afgelopen halfjaar weer veel activiteiten ontplooid om Woerden nog beter op de kaart te krijgen.

Het recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft onderhandelingen gevoerd met de gemeente De Ronde Venen om toe te treden tot dit recreatieschap. Inmiddels zijn de onderhandelingen met succes afgerond. In de 2^e helft van 2017 wordt de gemeenteraad gevraagd om in te stemmen met een gewijzigde GR om deze toetreding mogelijk te maken.

In de eerste helft van 2017 is de ondernemer bekend geworden waarmee gesproken wordt voor de invulling van het recreatieconcept aan de recreatieplas Cattenbroek. Er is door de Raad van State een positieve uitspraak gedaan in het kader van de ontwikkelingen nabij Oortjespad/Kamerik, om doorontwikkeling van dit gebied mogelijk te maken.

Economische zaken

In de eerste zes maanden van 2017 is, in samenwerking met het platform ondernemersverenigingen Woerden (POVW), provincie en de Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht (OMU) gewerkt aan een gedragen herstructureringsplan. Concreet is er uitvoering gegeven aan een inventarisatie van de ruimtebehoefte van het Woerdense bedrijfsleven en is een analyse gemaakt van de huidige staat van de bedrijventerreinen. Op basis van deze gegevens wordt gewerkt aan een herstructureringsplan, dat in het derde of vierde kwartaal aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

De ontwikkelingsvisie voor bedrijventerrein Middelland is door de gemeenteraad vastgesteld. Momenteel wordt in samenwerking met de belanghebbenden per deelgebied gewerkt aan een ‘spelregelkader’ voor de (her)ontwikkeling van het bedrijventerrein. Reeds voorgelegde verzoeken tot transformatie dan wel sloop-nieuwbouw projecten worden, voor zover mogelijk, in dit traject meegenomen.

De intensieve samenwerking tussen gemeente en POVW is in 2017 voortgezet. Samenwerking heeft voornamelijk plaatsgevonden op de thema's herstructurering-schuifruimte en de ontwikkelingsvisie Middelland. Daarnaast heeft de gemeente een faciliterende rol gespeeld in de door het POVW opgestelde Ondernemersvisie 2030.

Ook heeft de gemeente Woerden in de afgelopen periode diverse activiteiten in de binnenstad ontplooid. In de maand maart opende in de Voorstraat een ideeënwinkel haar deuren waarbij de gemeente een faciliterende rol speelt om de ideeën te realiseren. Daarnaast is onder de vlag van Woerden Werkt in mei het Kaaspakhuis geopend. Het Kaaspakhuis is dé plek waar alles op het gebied van kaas samenkomt. Het fungeert als uithangbord en kennis- en innovatiecentrum voor de Woerdense kaasindustrie. Daarnaast biedt het pakhuis werkgelegenheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ten slotte wordt momenteel met belanghebbenden een integrale visie, inclusief een horeca- en detailhandelsbeleid, voor de binnenstad opgesteld.

In juni is cluster economische zaken is een onderzoek naar de vestigingscriteria voor branche- en belangenorganisaties en vergader- en congrescentra opgeleverd. Indien mogelijk wordt op basis van dit onderzoek een propositie gemaakt om meer branche- en belangenorganisaties dan wel vergader- en congrescentra naar Woerden te trekken om leegstaande kantoren mee te vullen.

Woerden heeft in 2017 in twee regionale samenwerkingsverbanden geparticipeerd:

1. In U10-verband heeft Woerden deelgenomen aan de vastgoedbeurs Provada. Op de beurs is aandacht gevraagd voor de woningbouwlocaties en de gebiedsontwikkeling op bedrijventerrein Middelland. Daarnaast is in U10-verband de ruimtelijk-economische koers genaamd 'Ontmoetingsplaats voor Healthy Urban Living' opgesteld. In samenwerking met de belanghebbenden (onderwijs, ondernemers en overheid) wordt momenteel een uitvoeringsagenda voor de ruimtelijk-economische koers ontwikkeld.
2. Naast de regionale samenwerking in U10-verband werkt de gemeente Woerden in de vorm van drie bestuurlijke tafels samen in de driehoek Alphen a/d Rijn – Gouda – Woerden. Eén van deze tafels – Groene Hart Werkt! – is gericht op de ontwikkeling van de regionale economie. Wethouder Haring is trekker van de bestuurlijke tafel. Binnen dit samenwerkingsverband worden (regionale) projecten uitgevoerd, zoals de 'Kom Binnen bij Bedrijven'-dag.

Programmadoelen indicatie 2 of 3

Programma 4 heeft 26 doelen/resultaten. De realisatie van de volgende 6 doelen vertoont een afwijking.

Effect	Nr.	Resultaten 2017	PFH	Resultaat/ planning	Indicator	Toelichting bij oranje (2) of rood (3)
Cultuur en historie	1					
Cultuur(participatie)	1.1					
	1.1.2	Uitvoering van het bedrijfsmodel van de regiobibliotheek als maatschappelijke onderneming; versteviging van de organisatie van de regiobibliotheek in het provinciale netwerk en in de regio.	Koster		2	Loopt vertraging op door regionale afstemming en ingewikkeldheid van de materie. Proces loopt. RIB volgt Q3
Historie van Woerden	1.2		Koster			
Woerdenaren (en vooral jongeren) zijn zich bewust van onze lokale en regionale geschiedenis en we laten ze beleven waar wij vandaan komen.	1.2.2	Wij stellen de cultuurhistorische waardenkaart vast	Koster	2017 Q3 besluitvorming	2	Oplevering eindconcept cultuurhistorische waardenkaart is vertraagd. Besluitvorming wordt verwacht Q4/Q1 2018
	1.2.3	Wij ontwikkelen gericht speerpuntenbeleid voor onze monumenten, voortbordurend op de cultuurhistorische waardenkaart	Koster	2017	2	Volgt op vaststelling cultuurhistorische waardenkaart. Omdat deze vertraging ondervindt zal ook het speerpuntenbeleid later worden aangeboden
Economie	2	Economie				

Effect	Nr.	Resultaten 2017	PFH	Resultaat/ planning	Indicator	Toelichting bij oranje (2) of rood (3)
Een goed ondernemersklimaat is van groot belang voor de (toekomstige) leefbaarheid van en werkgelegenheid in Woerden en haar kernen. De gemeente trekt samen op met de natuurlijke partners hierin en neemt hierin een pro-actieve rol op zich. Op basis van het in 2015 door de raad vastgestelde Economisch Actieplan worden maatregelen genomen om de bedrijvigheid en de werkgelegenheid te stimuleren.						
Ontwikkeling stedelijke omgeving	2.3					
Het creëren van omstandigheden waarbij bedrijven die duurzame (toekomstvaste) werkgelegenheid bieden en bijdragen aan de gewenste leefomgeving, zich graag in Woerden vestigen of hun bedrijvigheid in Woerden laten doorgroeien. In de periode 2014 t/m 2018 willen we dat meer branche- en belangenorganisaties (waarmee Woerden zich onderscheidt) zich in Woerden vestigen. Dit draagt bij aan het versterken van de economie (verbeteren van de arbeidsmarkt, verminderen van de kantorenleegstand en vergroten van de leefbaarheid).	2.3.2	Meer branche- en belangenorganisaties in Woerden aantrekken samen met vastgoedeigenaren en ondernemers	Haring	2 branche- en belangenorganisaties	2	Onderzoek is opgeleverd. Aanbevelingen voor vervolg worden op haalbaarheid bekeken.
Citymarketing	2.6					
De naam en het merk Woerden zijn zodanig bekend dat mensen, bedrijven en organisaties erdoor worden aangetrokken om hier te verblijven en zich te vestigen. De naamsbekendheid van Woerden in de regio wordt vergroot, waarbij Woerden zich manifesteert als hoofdstad van het Groene Hart.	2.6.3	Uitbouwen van de informatieportal voor recreatie en toerisme BeleefWoerden.com met aandacht voor Ondernemend Woerden.	Molkenboer	Q2 2017	2	De ondernemers Binnenstad en Woerden Marketing zijn op zoek naar een gezamenlijk doel.
Milieu en duurzaamheid	4					
Klimaatneutraal Woerden in 2030	4.2					
Een duurzame en klimaatneutrale gemeente Woerden.	4.2.1	Het huidige Actieprogramma Duurzaamheid wordt in 2017 omgezet naar een langetermijnstrategie en een uitvoeringsprogramma Klimaatneutraal 2030 waaruit blijkt hoe Woerden in de komende 14 jaar aan de slag gaat met bewoners, bedrijven en de eigen organisatie.	Haring	Q2 2017	2	Lange termijn strategie is niet aangenomen in de raad juni. Voor september wordt deze uitgebreid met een kortetermijnactieprogramma.

Financieel

Programma 4	
Afwijkingen lasten	€ 0
Afwijkingen baten	€ 0
Saldo (voordelig/nadelig)	€ 0

Lasten

-

Baten

-

Budgettair neutraal

-

Investerings

-

Overig

-

Onderwijs

In het najaar van 2016 is gestart met het opstellen van een lokale onderwijsagenda. Met de onderwijspartners is verkend wat de speerpunten zijn die aandacht vragen. In de loop van 2017 zal een onderwijsagenda voor de korte termijn worden gepresenteerd. Vervolgens zal in een verdiepingsslag een gezamenlijke visie op onderwijs worden opgesteld en worden bepaald welke thema's en onderwerpen op de langere termijn onze aandacht zullen vragen.

We streven naar kwalitatief goed bewegingsonderwijs. Vertegenwoordigers van de stuurgroep LEA (lokale educatieve agenda) zijn gestart met hun verkenning naar de mogelijkheden om het bewegingsonderwijs op het primair onderwijs in Woerden te versterken.

Daarnaast hebben we aangegeven dat we alle kinderen in het basisonderwijs de mogelijkheid moeten hebben hun zwemdiploma te halen. In samenwerking met de GDD en Ferm Werk worden kinderen, bij wie het met oog op hun thuissituatie niet voor de hand ligt zwemles te volgen, gemakkelijker geleid naar zwemles.

Naar aanleiding van ontwikkelingen op het gebied van het aanbod van technisch onderwijs in Woerden is aan het eind van 2016 een onderzoek gestart naar de mogelijkheid om de aansluiting tussen technisch onderwijs en arbeidsmarkt in Woerden te borgen. In de loop van 2017 zal naar aanleiding van een lokale verkenning (VO-scholen, WTT, gemeente) en regionale verkenning (MBO-scholen, VO-scholen, Techniekpact) geschetst worden op welke wijze de keten van onderwijs naar arbeidsmarkt aaneengesloten blijft en hoe een technische faciliteit vorm zou kunnen krijgen.

Onderwijshuisvesting

In de eerste helft van 2017 kwam het Definitief Ontwerp voor het Scholencluster in Kamerik gereed, waarin vanaf 2019 twee basisscholen onderdak zullen vinden, nl. De Wijde Blik en de Eben Haezerschool. Medio 2017 wordt gewerkt aan het Technisch Ontwerp en aan het bestek, waarna najaar 2017 het werk kan worden aanbesteed.

De volgende school die voor vernieuwing in aanmerking komt is de R. de Jagerschool in het Staatsliedenkwartier. Samen met bestuur en directie wordt in 2017 onderzoek gedaan naar de manier waarop aan de vernieuwing het meest efficiënt vorm gegeven kan worden (renovatie of nieuwbouw en locatiekeuze).

In het kader van het visiedocument Spelen, Sporten en Bewegen is voorjaar 2017 met alle scholen PO afgesproken dat hun schoolpleinen na schooltijd en tot zonsondergang openbaar toegankelijk zullen zijn voor de kinderen uit de buurt. In een gebruikersovereenkomst met bijbehorende demarcatielijst hebben scholen en gemeente afspraken gemaakt over hun wederzijdse (financiële) aandeel hierin.

Het door HEVO aangestuurde onderzoek van gemeente en scholen PO en VO naar de mogelijkheden rond doordecentralisatie gaat najaar 2017 de 3e en laatste fase in. In feite lopen er 3 nauw met elkaar samenhangende onderzoeken naast elkaar, namelijk naar doordecentralisatie, naar planmatigheid en naar behoefte (vraag/aanbod). Als mogelijk alternatief wordt in deze fase nu eerst onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van een beleidsrijk Integraal Huisvestings Plan, op basis waarvan partijen langjarige financiële afspraken kunnen maken over de vernieuwing van de huisvesting van het onderwijs.

Sport

Op het gebied van sport is er veel aandacht geweest voor het infill-materiaal en de vervanging van de kunstgrasvelden van Sportlust. Ook is het deelplan sportstimulering en het uitvoeringsplan Spelen 2017-2029 vastgesteld als onderdeel van het programma spelen, sporten en bewegen. Visbeleid is vastgesteld. De raad heeft geld beschikbaar gesteld voor de herinrichting van het sportterrein van VV Kamerik.

Programmadoelen indicatie 2 of 3

Programma 5 heeft 16 doelen/resultaten. De realisatie van 5 doelen vertoont een afwijking.

Effect	Nr.	Resultaten 2017	PFH	Resultaat en/of planning	Indicator	Toelichting bij oranje (2) of rood (3)
Onderwijs	1					
Passend onderwijs en ketensamenwerking	1.4					
	1.4.3	Er is ketensamenwerking tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Gemeente, RBL, praktijkonderwijs, beroepsonderwijs, Fern Werk en werkgevers werken samen om een betere doorstroming van onderwijs naar arbeidsmarkt te bewerkstelligen, waarmee uitval van m.n. kwetsbare jongeren wordt voorkomen. Deze samenwerking wordt in 2017 geïntensiveerd. Ten minste eenmaal per kwartaal overleggen de partijen over activiteiten en resultaten.			2	Vanwege samenloop met ontwikkelingen techniekonderwijs en techniek college is uitvoering bewust wat vertraagd
Onderwijs en samenleving	1.5					
Het thema 'onderdeel zijn van de samenleving' krijgt aandacht via cultuuronderwijs.	1.5.1	Afspraken maken met KUVO hoe in het curriculum van het cultuuronderwijs 'het leren onderdeel te zijn van de samenleving' geïntegreerd kan worden.			2	Vertraging ivm capaciteitsprobleem. RIB wordt in Q4 aan de raad aangeboden.
Gymnastiek en zwemdiploma	1.6					
Ieder kind heeft een zwemdiploma voor het verlaten van de basisschool.	1.6.1	In 2016 zijn behoefte, noodzaak en mogelijkheden onderzocht van boven- en buitenschoolse vakleerkrachten bewegingsonderwijs in het primair onderwijs. Met het onderwijs wordt afgesproken hoe de bevindingen m.i.v. schooljaar 2017-2018 kunnen worden omgezet in resultaten.	Haring Stolk		2	Alle leerlingen uit de groepen 7/8 die nog geen zwemdiploma hebben, worden via de GGD doorverwezen naar het zwemonderwijs.

Onderwijshuisvesting	2					
Een nieuw schoolgebouw in Kamerik	2.0.3	Nieuwbouw van scholen in Kamerik, die in 2018 moet(en) worden opgeleverd. Aanbesteding en definitieve planning in 2017	Haring		2	vanwege vertraging heeft college besloten tot uitstel oplevering schoolgebouw. Nieuwe planning: oplevering in 2019
Behoud en/of de terugkeer van het openbaar basisonderwijs in de kleine kernen.	2.0.4	Haalbaarheidsonderzoek, in nauw overleg met het bestuur van het openbaar basisonderwijs, naar de toekomst van openbaar onderwijs met name in de kleine kernen.	Haring		2	Vertraging ivm capaciteitsprobleem. RIB wordt in Q4 aan de raad aangeboden.

Financieel

Programma 5	
Afwijkingen lasten	€ 50.000
Afwijkingen baten	€ 0
Saldo nadelig	€ 50.000

Lasten

Peuteropvang (voordeel € 50.000 incidenteel)

Jaarlijks is er een onderuitputting op het budget peuteropvang omdat beleid en uitvoering beter op elkaar aangesloten moeten worden. Er wordt gewerkt aan nieuw en aanvullend beleid op de peuteropvang. Op basis van cijfers van de afgelopen jaren en dit aanvullend beleid worden in de begroting 2018-2021 reële bedragen voor peuteropvang opgenomen.

Belastingen gemeentelijke schoolgebouwen (nadeel € 100.000 incidenteel)

Tijdens de controle op de jaarrekening 2016 bleek dat de lasten van de belasting op de gemeentelijke gebouwen (met name de ozb, interne verrekening) de afgelopen 2 jaar te laag zijn begroot. In het juni-overleg voor de begroting 2018-2021 is de raad over dit nadeel geïnformeerd en is het bedrag als onvermijdelijke ontwikkeling opgenomen.

Baten

-

Budgettair neutraal

Extra investering scholencluster Kamerik

De bestaande Eben-Haëzer school in Kamerik heeft extra ruimten die destijds door het schoolbestuur zelf gefinancierd zijn. Het schoolbestuur heeft aangegeven ook in de nieuwe scholencluster te willen investeren in extra ruimte. Het bijbehorende investeringsbedrag (bouwkosten + bijkomende kosten) bedraagt € 170.000. Het krediet moet worden verhoogd met dit bedrag en wordt gedekt door een bijdrage van het schoolbestuur. Dit is budgettair neutraal en leidt dus niet tot een verhoogde kapitaallast.

Investeringen

-

Overig

-

Wonen

De uitvoering van de prestatieafspraken met GroenWest ligt op koers. Afspraken en acties 2017 worden naar verwachting gehaald. Vier maal per jaar is er overleg tussen gemeente en corporaties over de voortgang van de acties. In het Bod op de woonvisie 2018 van GroenWest wordt de extra opgave aan sociale huur opgenomen. De pilot nul-op-de-meterwoningen wordt verder uitgewerkt door GroenWest in een project van 39 woningen in de Schilderwijk.

De regionale huisvestingsverordening is gewijzigd en vastgesteld. In deze regionale verordening zijn regels opgenomen voor lokale maatwerktoewijzing. In Woerden wordt dit ingezet om doorstroming te bevorderen zoals bij Pius X, waar dertig zorggeschikte woningen met voorrang toegewezen worden aan Woerdenaren die een sociale huurwoning achterlaten. Het experiment levert een bijdrage aan het verkorten van wacht- en zoektijden voor sociale huurwoningen. Ook bij Woerden Centraal (Campina) zijn afspraken gemaakt over gerichte toewijzing voor doorstroming.

Ruimtelijke ontwikkeling – woningbouw

De eerste maanden van 2017 is hard gewerkt aan een groot aantal woningbouwlocaties. Daar kunnen voldoende woningen worden geproduceerd om aan de vraag uit de Woonvisie te voldoen. Deels betreft het sociale huurwoningen. In de komende vijf jaar zijn voldoende (175) sociale huurwoningen voorzien om aan de vraag van 140 te voldoen.

Met het besluit van de raad tot versnelling van een aantal woningbouwlocaties is met prioriteit gewerkt aan het versneld uitwerken van de locaties De Bleek 1, Jan Steenstraat (beiden in Woerden) en de Mauritshof in Harmelen. Ook Snellerpoort-Oost wordt versneld ontwikkeld. Bij deze versnellingslocaties worden sociale en middeldure huurwoningen, en goedkope koopwoningen gerealiseerd om de doorstroming te bevorderen en de wachtlijsten te verminderen. Deze woningen worden vanaf 2018 opgeleverd. Gebouwd wordt er momenteel ook volop, zoals de appartemententorens op het voormalige Campinaterrein (Woerden Centraal). Op Defensie-eiland is 28 juni de eerste paal geslagen van de parkeergarage en 33 woningen in het gebied Midden. Ook in Snel en Polanen (Waterrijk) is de bouw op Eiland IV in volle gang. Villa Berlage wordt in 2017 opgeleverd. Voor de locaties zoals Den Oudsten, Zegveld Zuidoost (Weidz) en Hof van Harmelen is de haalbaarheid onderzocht en deze is voor de Johan de Wittlaan (Campinaast) opgestart met het sluiten van de intentieovereenkomst met de eigenaar/ontwikkelaar. De kopers van de uitgegeven kavels in Kamerik NO2 zijn begeleid bij het ontwerpen van hun droomhuis en de werving voor het Collectief Particulier Opdrachtgeverschap in Kamerik NO2 start in de zomer.

Bestemmingsplannen

Nadat eerder een bestemmingsplan (2014) was gesneuveld bij de Afdeling bestuursrechtspraak is alles op alles gezet om een nieuw bestemmingsplan tot stand te brengen om het Oortjespad tot in lengte van jaren een goede planologische regeling te bieden. Afgelopen mei heeft de Raad van State een uitspraak gedaan waardoor een einde is gekomen aan het juridisch geschil en is daarmee een mooie toekomst voor de recreatie aan het Oortjespad planologisch mogelijk gemaakt.

Vastgoed

Bij de sloop van het stadhuis heeft zich een noodlottig ongeval voorgedaan. De impact hiervan is groot geweest voor alle betrokkenen. Mede hierdoor heeft de sloop enige vertraging opgelopen, het is nog onduidelijk in hoeverre de planning naar de beoogde oplevering op 1 juli 2018 bijgesteld moet worden. Er is afgelopen periode het nodige aan vastgoed verkocht, met als meest opvallende resultaat de verkoop van de Carrosserieweg 1 (het Sluisgebouw) aan een lokale ondernemer. Verder zijn we begonnen met de verkoop van de laatste kavels op Waterrijk. De vastgoedportefeuille blijft derhalve slinken, conform de ambitie. Ten aanzien van het vastgoed dat niet wordt afgestoten is een vermeldenswaardig resultaat het raadsbesluit om de sporthallen en gymzalen te verduurzamen. Dit is de kick-off van een breder programma, dat moet leiden tot het verduurzamen van de gehele vastgoedportefeuille.

Programmadoelen indicatie 2 of 3

Programma 6 heeft 12 doelen/resultaten. De realisatie van het volgende doel vertoont een afwijking.

Effect	Nr.	Resultaten 2017	PFH	Resultaat/ planning	Indicator	Toelichting bij oranje (2) of rood (3)
Ruimtelijke ontwikkeling	1.					
Den Oudsten-terrein	1.3					
Door transformatie van bedrijven naar woningen en/of mix met bedrijven, beter woon- en leefklimaat voor inwoners Staatsliedenkwartier (mede op basis van de in 2015 vastgestelde woonvisie).	1.3.1	Bestemmingsplan in procedure om transformatie te regelen.	Stolk	Q2 2017	2	Bestemmingsplan kan in procedure na sluiten van anterieure overeenkomst. Deze is afhankelijk van de uitkomsten van bodemonderzoek en saneringsplan, waarvoor provincie bevoegd gezag is. BPA heeft nog geen verzoek gedaan tot verlaging van de milieucategorie.

Financieel

Programma 6	
Afwijkingen lasten	€ 0
Afwijkingen baten	€ 696.815
Saldo voordelig	€ 696.815

Lasten

-

Baten

Baten leges omgevingsvergunningen (voordeel € 150.000 incidenteel)

De legesinkomsten omgevingsvergunningen zijn vorig jaar met 150.000,- euro structureel afgeraamd voor de komende jaren. Reden hiertoe was o.a. de aankondiging van de Wet Private Kwaliteitsborging. Als gevolg van deze wet zullen de legesinkomsten van de gemeente naar alle waarschijnlijkheid afnemen om reden dat er een aantal technische taken niet meer door de gemeente zullen worden uitgevoerd. Echter, zoals in 2016 is genoemd, is deze wet niet in 2017 in werking getreden maar staat deze nu voor een later jaar op de rol. Wat de afname in leges zal zijn, wordt in de komende periode nader onderzocht.

Een andere oorzaak voor de afname van was het teruglopen van het aantal aanvragen en een onzekere woningbouwprognose. We merken nu dat na jaren een terugval te hebben gekend in het aantal aanvragen, er nu een flinke groei zichtbaar is in de bouwsector. Dit vertaalt zich voor ons in meer en grotere aanvragen wat uiteindelijk zorgt voor meer legesinkomsten.

Bovenstaande heeft ertoe geleid dat het totaal bedrag aan leges dat voor 2017 is geraamd, overschreden zal gaan worden. Op 1 juni 2017 is geconstateerd dat tweederde van het totaal begrote legesbedrag al ontvangen is. Met welk bedrag is niet nauwkeurig te voorspellen, maar de verwachting is dat dit rond de € 150.000 zal zijn.

Verkoop gemeentelijk vastgoed (voordeel € 546.815 incidenteel)

Recentelijk heeft de huurder van een gemeentelijke woning aan de Barwoutswaarder 35 de huur opgezegd. Aangezien het in eigendom hebben van vastgoedobjecten geen gemeentelijke taak is en, is besloten om de woning te verkopen. Tevens heeft ons college besloten dat de kopers een subsidie krijgen indien de woning binnen twee jaren is verbouwd tot een Nul Op de Meter woning.

Met behulp van een makelaar en een notaris is de woning openbaar middels een veiling aan de markt aangeboden. Het hoogste bod is € 237.777 kk. Dit bod ligt ruim boven de getaxeerde waarde. De woning heeft geen boekwaarde meer. Het bedrag van € 237.777 moet nog worden verlaagd met de kosten met betrekking tot de verkoop (met name makelaarskosten). De netto opbrengst is € 231.625.

In de koopovereenkomst is tevens opgenomen dat wanneer de kopers binnen 2 jaren na levering de woning verbouwd hebben tot een Nul Op de Meter woning zij een gemeentelijke subsidie tegemoet kunnen zien van € 20.000,-. De gemeente gaat pas over tot uitkering van deze subsidie wanneer voldaan wordt aan de voorwaarden die bijgevoegd zijn bij het koopcontract.

Daarnaast is het gebouw Pius X aan de Rembrandtlaan 24 te Woerden verkocht. Dit genereert een netto opbrengst van € 438.025.

Budgettair neutraal

Lasten

Bijdrage Veiligheidsregio Utrecht (nadeel € 392.140 incidenteel)

Conform de nieuwe BBV-voorschriften moet de bijdrage VRU met ingang van 2017 verdeeld worden over twee taakvelden: 1.1 Crisisbeheersing en Brandweer 85% (programma 1) en op taakveld 8.3 Wonen en bouwen 15% (programma 6). Dit laatste betreft met name advisering en handhaving brandveiligheid.

Investeringen

-

Overig

-

Programma 7 Algemene inkomsten

Programmadoelen indicatie 2 of 3

Programma 7 heeft 12 doelen/resultaten. De realisatie van deze doelen vertoont geen afwijking.

Financieel

Programma 7	
Afwijkingen lasten	€ - 40.000
Afwijkingen baten	€ 889.720
Saldo (voordelig)	€ 929.720

Lasten

Saldo rente en afschrijvingen (voordeel € 115.000 incidenteel)

Doordat nog niet alle investeringsbudgetten van 2016 zijn besteed werkt dit door naar 2017 en is er een voordeel op de rente en afschrijvingen van afgerond € 255.000. In de begroting 2017 werd reeds rekening gehouden met een onderuitputting kapitaallasten van € 140.000, die nu dus in mindering moet worden gebracht op het voordeel. Per saldo is er een incidenteel voordeel van € 115.000 (255.000 -/ 140.000).

Overige lasten, inhuur financiële expertise (nadeel € 75.000 incidenteel)

Door het wegvallen van een financieel consulent werd in de eerste maanden van 2017 tijdelijk gebruik gemaakt van een externe deskundige. Inmiddels is per 1 juli een nieuwe financieel consulent benoemd.

Baten

Algemene uitkering gemeentefonds (voordeel € 797.670 incidenteel)

In september 2016 en in juni 2017 is de raad al geïnformeerd over de positieve ontwikkeling van de algemene uitkering. Het voordeel van € 797.670 is het netto voordeel van de uitkomsten van de meicirculaire 2016 (basis voor de begroting 2017) en de meicirculaire 2017.

Dividend BNG (voordeel € 92.050 incidenteel)

Over het jaar 2016 is € 365 miljoen beschikbaar voor uitkering van dividend aan aandeelhouders en voor toevoeging aan reserves. Conform het bestaande beleid wordt 25% van dit bedrag uitgekeerd aan de aandeelhouders. Dit komt neer op een dividendbedrag van € 91 miljoen (2015: € 57 miljoen). Voor de gemeente Woerden is dit een extra incidentele opbrengst aan dividend van € 92.050.

Budgettair neutraal

Algemene uitkering gemeentefonds sociaal domein

In september 2016 en in juni 2017 is de raad al geïnformeerd over de ontwikkeling van de algemene uitkering sociaal domein: het nadeel van € 102.896 ((AWBZ/WMO jeugd) en het netto voordeel van € 11.291 ((WMO) van de uitkomsten meicirculaire 2016 (basis voor de begroting 2017) en de meicirculaire 2017. Conform de uitgangspunten worden de voor- en nadelen binnen het sociaal domein opgevangen.

Investeringen

Investeringen maatschappelijk nut

Bij het vaststellen van de begroting 2017-2020 is besloten om in 2016 investeringen maatschappelijk nut, welke ten laste kwamen van reserves in een keer af te schrijven.

In 2017 is er sprake van 4 investeringen maatschappelijk nut, welke ten laste komen van een reserve, in dit geval de reserve Infrastructurele Werken.

Dit betreft de aanleg van de randwegen Bravo 3, 6a/6b en 8 en de ontsluiting/brug Harmelerwaard.

Op grond van de nieuwe begrotingsvoorschriften is het met ingang van 2017 niet meer toegestaan om investeringen in een keer ten laste te brengen van reserves. Wel moeten bijdragen van derden direct in mindering worden gebracht.

Bravo 8 geeft in 2017 een voordelig resultaat te zien, doordat de ontvangen subsidieafrekeningen hoger zijn dan de uitgaven. Voorgesteld wordt dit voordelig bedrag toe te voegen aan de reserve Infrastructurele werken.

De overige 3 genoemde projecten moeten met ingang van 2017 worden geactiveerd, d.w.z. jaarlijks vindt afschrijving en rentetoe rekening plaats. Begrotingstechnisch is het dan noodzakelijk om de huidige reserve Infrastructurele werken op te heffen en het saldo van deze reserve over te hevelen naar de reserve Dekking kapitaallasten Maatschappelijk Nut.

De kapitaallasten van de investeringen komen dan ten laste van deze reserve, zodat er geen budgettaire consequenties zijn.

Het saldo van deze reserve op 1-1-2017 bedraagt € 16.201.206. Rekening houdend met mutaties van de jaarrekening 2016 komt het saldo uit op € 13.732.264.

Mutaties 2017, zoals lasten, subsidie-afrekeningen etc. hebben nog invloed op de hoogte van dit saldo. Tevens kunnen de betreffende kredieten worden aangepast. Het saldo van de reserve Infrastructurele werken per 31 december 2017 kan worden overgeheveld naar de reserve Dekking kapitaallasten Maatschappelijk Nut.

Bovenstaande mutaties zullen in de jaarrekening worden geëffectueerd, omdat bij de jaarrekening de definitieve bedragen bekend zijn.

Overig

Fiscale optimalisatie Brede Scholen Schilderskwartier en Waterrijk.

Zoals bekend (RIB 17R.00447) is er een definitieve gerechtelijke uitspraak gedaan in het jarenlange geschil tussen de gemeente en de belastingdienst. De Hoge Raad heeft de gemeente volledig in het gelijk gesteld. De gemeente heeft recht op een volledige aftrek van de btw op de stichtingskosten van de nieuwbouw Brede School. Met de uitspraak is er nu zekerheid over het terug te vorderen bedrag (circa € 2,5 miljoen). Dit bedrag is reeds verwerkt in de (meerjaren)begroting.

Over het genoemde btw-aftrekbedrag is de belastingdienst heffingsrente aan de gemeente verschuldigd. Met dit (incidentele) rentevoordeel, dat tot een redelijk hoog bedrag zou kunnen oplopen, is nog geen rekening gehouden. Wij gaan na het zomerreces in gesprek met de belastingdienst over de definitieve verrekening.

2.2 Afwijkingen kleiner of gelijk aan € 50.000

P	Omschrijving		
	Lasten		
1	Kosten ICT systeem PGA	€ 13.500	
2	Verkeersvisie	€ 27.000	
2	Inhuurkosten projectleider Crematorium	€ 30.000	
2	Onderzoek putkasten Kerkplein	€ 18.000	
2	Handboek installatie-verantwoordelijkheid	€ 25.000	
4	Kosten jaarmarkt/kermis	€ 20.000	
4	Kinderopvang	-€ 30.000	
4	Actualisatie horecastructuurvisie	€ 9.500	
5	Schoolzwemmen SBO De Keerkring	€ 25.000	
6	Gemeentelijke belastingen Vastgoed	€ 44.000	
7	Kosten accountant	€ 50.000	
7	Kosten Wet WOZ	€ 46.000	
		€ 278.000	
	Baten		
1	Baten huwelijken		€ 20.000
2	Dividend Vitens		€ 4.920
7	Eindafrekening zwembaden		€ 47.042
7	Bijdrage Veiligheidsregio Utrecht 2016		€ 34.148
			€ 106.110

Lasten

Kosten ICT systeem PGA (nadeel € 13.500 incidenteel)

Inzet ICT systeem voor PGA is niet meegenomen in de begroting. Was als zodanig wel door het college dd 17-5-2016 besloten (zie 16A.00246)

Kosten voorbereiding verkeersvisie (nadeel € 27.000) (6.210.00.23)

Na het aanleveren van de Verkeersvisie in september 2016 aan uw raad, is ons college op uw verzoek teruggegaan naar de werkgroep. Door diverse omstandigheden bleek het draagvlak van de toenmalige visie onvoldoende om opnieuw aan u aan te kunnen bieden. In samenspraak met de werkgroep is toen besloten een doorstart te maken onder begeleiding van een procesmanager. U bent hier destijds via RIB 17R.00032 van op

de hoogte gesteld. De kosten van deze doorstart zijn echter niet ingecalculleerd in de begroting van 2017, omdat de keuze van een doorstart (en daarmee de kosten die hiermee gemoeid waren) bij het vaststellen van de begroting nog niet bekend waren. Dit leidt nu tot een overschrijding van € 27.000 op de begroting van 2017.

Inhuurkosten projectleider crematorium nadeel € 30.000 incidenteel) (6.750.0010/38.000)

Voor het project Crematorium is een externe projectleider ingehuurd om het traject te begeleiden. Hiervoor is geen budget opgenomen in de begroting 2017. Dit gaat nu ten koste van het product Begraafplaatsen. Het nadeel is het totaal t/m het besluit van de raad om het bestemmingsplan voor Rijnhof niet vast te stellen. Het vernieuwde traject tbv. het verzoek van de raad wordt dit jaar ambtelijk begeleid, waarvoor geen kosten voor externe inhuur te verwachten zijn.

Onderzoek putkasten Kerkplein nadeel € 18.000 incidenteel) (6.330.00.18/38.000)

Een putkast is een ondergrondse elektriciteitskast. Het Kerkplein in Woerden bevat zeven putkasten. Deze worden wekelijks gebruikt door marktkoopliden. Een putkast voorziet een marktkraam van elektriciteit. Ook evenementenorganisatoren maken voor hun festiviteiten frequent gebruik van één van de putkasten. Bij een verplichte inspectie is gebleken dat de huidige status van de putkasten op het Kerkplein zeer onveilig is. Dit komt met name doordat de putkasten niet afgesloten zijn, terwijl dit wel verplicht is. De kans op elektrocutie is aanwezig. Het is van uiterst belang dat de installaties zo spoedig mogelijk worden hersteld. Dit uiteraard om de veiligheid en welzijn van de inwoners te kunnen waarborgen. Herstelkosten en begeleiding van uitvoering kost € 18.000.

Handboek installatieverantwoordelijkheid (nadeel € 25.000 incidenteel) (6.210.0015/38.000)

De installatieverantwoordelijkheid is binnen de gemeente Woerden niet geregeld. Dit is echter wel een Arbo Wet verplichting. Daarom dient er dit jaar een handboek installatieverantwoordelijkheid te worden gemaakt.

Jaarmarkt (nadeel € 20.000 incidenteel) (6.340.0010)

In verband met veiligheid en beveiliging op grond van wet- en regelgeving moeten we aan voorwaarden voldoen voor een veilige Koeienmarkt. Dit brengt meerkosten met zich mee. Deze worden, naast verwerking in de bestuursrapportage, ook structureel voor € 15.000 opgevoerd in de begroting 2018.

Kinderopvang (voordeel € 30.000 incidenteel)

Jaarlijks is er een onderuitputting op het budget kinderopvang omdat de gemeente de handhaving goed op orde heeft. Er wordt gewerkt aan een risico inschatting op de handhaving kinderopvang, op basis van de cijfers van de afgelopen jaren, om voor de komende jaren op reële bedragen te komen.

Opricht tot actualisatie van de horecastructuurvisie (nadeel € 9.500)

In het Bestuursakkoord 2017 heeft de raad besloten de nota "de Kloppende Binnenstad" en de visie op de horeca te actualiseren, naast de visie op de supermarktenstructuur. Zoals vermeld in het bestuursakkoord worden de kosten voor het opstellen van de actualisatie horecastructuurvisie meegenomen in deze bestuursrapportage.

Schoolzwemmen SBO De Keerkring (nadeel € 25.000 incidenteel)

In 2012 is het budget voor schoolzwemmen gehalveerd. De feitelijke situatie is echter niet gewijzigd en het budget is steeds bijgeraamd. In het juni-overleg 2017 is besloten het schoolzwemmen structureel te verhogen.

Gemeentelijke belastingen Vastgoed (nadeel € 44.000 incidenteel)

Tijdens de controle op de jaarrekening 2016 bleek dat de lasten van de belasting op de gemeentelijke gebouwen (met name de ozb, interne verrekening) de afgelopen 2 jaar te laag zijn begroot. Bij het opstellen van de begroting 2018 is hiermee rekening gehouden.

Kosten accountant (nadeel € 50.000 incidenteel)

De accountant heeft meerwerk moeten verrichten om zijn controleverklaring af te kunnen geven over de jaarrekening 2016. De extra werkzaamheden hadden betrekking op interne controles/aansluitingen/specificaties/zichtbaarheid van controles met name binnen het sociaal domein. Ten opzichte van de jaarrekening 2015 zijn er diverse verbeteringen bereikt. De nieuwe accountantsvoorschriften zijn verwerkt en er zijn afspraken met partners over aanlevering van specificaties. Toch zijn er binnen het hele proces nog diverse verbeteringen te realiseren. Het hele (interne) proces van de jaarrekening, de samenwerking met externe partners en de samenwerking met de accountant worden momenteel onderzocht. De uit dit onderzoek voortkomende aanbevelingen moeten ertoe leiden dat de lasten van de accountant binnen de begroting blijven.

Kosten Wet WOZ (nadeel € 46.000 incidenteel)

Dit jaar is een explosieve groei aan bezwaarschriften van externe bureaus (dit is een landelijke tendens) en is er bij de eindcontrole van de herwaardering teveel risico genomen en is deze niet goed uitgevoerd. Naar aanleiding hiervan dienen meer onkosten vergoed te worden.

Baten

Leges huwelijken (voordeel € 20.000 incidenteel)

De leges voor de huwelijken zijn in de begroting 2017 te laag geraamd. De begrotingsraming bedraagt € 55.000 en die is halverwege 2017 al gerealiseerd. Voorgesteld de raming met € 20.000 te verhogen. In de begroting 2018 zal de raming ook worden verhoogd.

Dividend Vitens (voordeel € 4.920 incidenteel)

Het uitgekeerde dividend bedrag van Vitens valt iets hoger uit.

Eindafrekening zwembaden (voordeel € 47.042 incidenteel)

Begin dit jaar heeft de uiteindelijke eindafrekening zwembaden met Optisport plaatsgevonden. Dit resulteerde in een positief saldo.

Bijdrage Veiligheidsregio Utrecht (voordeel € 34.148 incidenteel)

Uit de jaarrekening van de VRU blijkt dat de bijdrage 2016 € 34.148 lager is (conform raadsbesluit 17R.00233 d.d. 22-6-17)

2.3. Invulling stelposten / taakstellingen 2017

Niet van toepassing.

2.4. Reserves

Beleidsuitgangspunten

Conform de door uw raad vastgestelde beleidsuitgangspunten worden eventuele over- of onderschrijdingen van enkele reserves in principe verrekend in de jaarrekening. Slechts in uitzonderlijke gevallen vindt tussentijdse bijstelling plaats. Het betreft de reserves IBOR, Sociaal Domein, Onderhoud gemeentelijk vastgoed, Onderwijskansenbeleid, RBL en Dekking kapitaallasten van zowel maatschappelijk als economisch nut. De kosten van uitvoering van de A12-Bravo-projecten, die ten laste komen van de reserve Infrastructurele werken, worden aan deze reserve onttrokken.

Retetoevoeging vindt plaats aan de reserves dekking kapitaallasten maatschappelijk nut, reserve dekking economisch en RBL.

Mutaties

Naast mutaties van reserves die opgenomen zijn bij het betreffende programma zijn er ook mutaties die niet specifiek programmagebonden zijn. Deze worden onderstaand behandeld.

Reserve Infrastructurele werken en Groenfonds

Ontvangen bijdragen in het kader van kostenverhaal worden in voorkomende gevallen toegevoegd aan de reserve Infrastructurele werken en Groenfonds. Per 1 juli 2017 is alleen een bedrag ontvangen van € 21.162 ten behoeve van de reserve Infrastructurele werken. Bedragen ontvangen in het tweede halfjaar 2017 worden verwerkt in de jaarrekening 2017.

Ontwikkeling Algemene Reserve

De ontwikkeling van de algemene reserve ten opzichte van de stand bij de jaarrekening 2016 is als volgt:

ontwikkeling algemene reserve 2017	bedrag
saldo 1-1-2017	€ 35.886.456
Bij: resultaatbestemming jaarrekening 2016	€ 625.000
af: uitnames conform begroting 2017	€ 5.893.545
saldo bestuursrapportage 2017	€ 957.261
algemene reserve na bestuursrapportage	€ 31.575.172

2.5 Rapportage art. 6.4 financiële beheersverordening

Inkomsten Gemeentefonds

De raad wordt na het uitkomen van een nieuwe rijkscirculaire over de algemene uitkering geïnformeerd over de ontwikkelingen/gevolgen voor de financiën voor Woerden. Eind juni zijn de uitkomsten van de meicirculaire 2017 inzichtelijk gemaakt via een begeleidend schrijven bij het juni overleg. In deze bestuursrapportage staan de gevolgen voor de exploitatie 2017 te lezen in programma 7. De gevolgen voor de komende jaren worden verwerkt in de begroting 2018-2021.

Renteontwikkelingen op de kapitaalmarkt

De vraag is niet of de rente gaat stijgen, maar in welke mate. Daarvoor kijken we, naast het beleid van de ECB, ook naar de financiële markten. Daar zien we dat de risicomijdende stemming omslaat en dat de markttrentes voor het eerst sinds jaren stijgen. Beleggers beginnen weer voorzichtig vertrouwen te krijgen in de ingezette economische groei. Niet alleen in de eurozone stijgt de inflatie, ook in de Verenigde Staten draait de economie goed. De vooruitzichten zijn zelfs zo goed dat de Amerikaanse koepel van centrale banken de beleidsrente heeft verhoogd.

Dit zien we op dit moment terug in de stijgende kapitaalmarktrente. Deze graadmeter voor de lange rente, bijvoorbeeld 20 jaar vast, wordt sterk beïnvloed door de internationale handel. Sinds november vorig jaar lopen markttrentes op. Dit zorgde in eerste instantie voor hevige stijging van de rente. Of deze stijgende trend doorzet zal ervan afhangen of de wereldwijde economische groei doorzet. Ook kunnen tegenvallende inflatiecijfers en (politieke) onrust, zoals recent tussen de Verenigde Staten en Noord Korea, invloed uitoefenen op de hoogte van de rente.

Prognose voor de komende jaren:

Voor deze renteverwachting voor de lange termijn geldt: hoe verder de prognose in de toekomst ligt, hoe meer onzeker de voorspelling is. Voor de hypotheekrente verwachting voor de komende jaren houden we rekening met de volgende ontwikkelingen:

- Rente verwachting 2018: het opkoopprogramma van de ECB stopt aan het einde van dit jaar. Afhankelijk van de economische groei kan de centrale bank besluiten om de crisismaatregelen te verlengen of in 2018 nieuwe maatregelen te nemen.
- Rente verwachting 2019 en 2020: het tempo waarin de economie de komende jaren groeit, is nog erg onzeker. Daarnaast kunnen onvoorziene gebeurtenissen voor een nieuwe crisis zorgen. Het is daarom niet mogelijk om voor 2019 en verder een duidelijke renteverwachting te geven.

Realisatie uit de grondexploitatie

Geen bijzonderheden

Realisatie op de (begrote) subsidieverwachtingen

Geen bijzonderheden

3. Personeel en organisatie

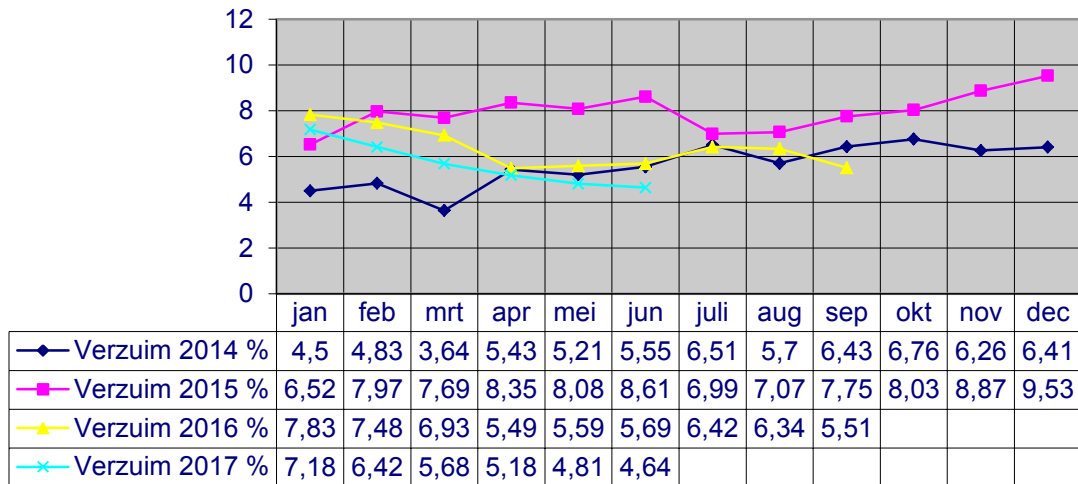
Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim was in 2015 sterk gestegen tot 7,9% . Er is een plan van aanpak opgesteld en uitgevoerd (zie daarvoor de raadsinformatiebrief van april 2016 , 16R.00097). Op vijf punten zijn verbeteringen doorgevoerd: informatievoorziening, training, procesaanpak, nieuwe bedrijfsarts en preventie. Dit heeft in de loop van 2016 geleid tot een sterke daling van het ziekteverzuim ten opzichte van 2015.

In verband met een wisseling van systeem voor de personeels- en salarisadministratie, zijn de cijfers van oktober tot en met september 2016 niet beschikbaar. Vanaf januari 2017 zijn er weer cijfers beschikbaar. De cijfers voor 2017 laten zien dat de daling van het ziekteverzuim doorzet. Naast de al eerder ingezette verbeteringen van het proces, zou de daling ook te maken kunnen hebben met het afschaffen van de klok en het invoeren van Het Nieuwe Werken. Met de vele regelmogelijkheden die de medewerkers hebben, hoeft niet alles als ziekteverzuim geregistreerd te worden. Werk kan gemakkelijker ingehaald worden.

Hieronder ziet u het verzuimpercentage van 2017 weergegeven met de lichtblauwe lijn.

Overzicht ziekteverzuimpercentages per maand (cumulatief):

Organisatieontwikkeling

In februari is het *Uitvoeringsprogramma organisatie 2020: De WOW Factor!* vastgesteld. In het uitvoeringsprogramma geven we aan hoe we de organisatie in een ontwikkelritme willen krijgen, waarin we stap voor stap toewerken naar een fitte organisatie, die in staat is om de samenleving, het bestuur en de medewerkers te verbazen, verrassen en verwonderen met ons werk, producten en diensten.

Op het gebied van dienstverlening aan de samenleving werken we aan het realiseren van de doelstelling: 'in 2020 hebben we een samenleving waarin de kracht van de gemeenschap optimaal benut wordt'. Dit doen we door te werken aan een goede dienstverlening, proactief zaken mogelijk te maken en te weten wat er leeft in de samenleving. Op het gebied van het verbeteren van dienstverlening aan de samenleving zijn goede vorderingen gemaakt: 8 klantprocessen zijn benoemd die in 2017 en 2018 als eerste geheel digitaal Zaakgericht worden ingericht. Dit zijn meldingen openbare ruimte (MOR), vergunningen (APV, drank –en horeca vergunningen), publieksdiensten (aangifte overlijden door begrafenis ondernemer, verhuizingen, inschrijvingen, uittreksel GBA en uittreksel Burgerlijke Stand), verstrekkingen WMO en jeugd, belastingen, subsidies, leerplicht en bezwaarschriften. De processen zijn voorzien van eigenaars op het niveau van directie en teammanagers. Per proces zijn prestatie-indicatoren geformuleerd op de snelheid van de uitvoering van de processen. Door aandacht voor de bereikbaarheid binnen de organisatie zijn de goede vorderingen die in 2016 geboekt zijn op het gebied van telefonische bereikbaarheid in het eerste halfjaar van 2017 doorgezet. De gemiddelde bereikbaarheid van een externe beller op een vast doorkiesnummer is gestegen van 75% naar 77%. Het opvolgen van terugbelafspraken wordt vanaf juli gerapporteerd.

De toekomstvisie op Gebiedsgericht werken is in het college tot positieve besluitvorming gekomen ten behoeve van het junioverleg in de Raad.

Voor het bestuur werken we aan het realiseren van de doelstelling: 'in 2020 hebben we een omgeving waarin bestuurders optimaal in staat zijn om de samenleving te dienen'. Dit doen we door maatschappelijke opgaves in kaart te brengen, de organisatie strategisch goed te laten adviseren en resultaatgericht te werken. Op het gebied van maatschappelijke opgaven is afgelopen half jaar een werkwijze ontwikkeld, hoe we in Woerden

maatschappelijke vraagstukken willen oppakken door - consequent te werken aan het realiseren van het maatschappelijk effect, de betrokken stakeholders gedurende hele proces te betrekken en door uit te gaan van rollen in plaats van functies. Bij wijze van pilot voeren we 2 maatschappelijke vraagstukken opgavengestuurd uit. Op het gebied van strategische advisering wordt het college nu op niveau geadviseerd over de betrokkenheid van Woerden bij de U10. Op het gebied van strategische lobby is een succesvolle aanvraag gedaan bij de provincie Zuid-Holland (samen met Alphen aan den Rijn en Gouda) van € 2,6 miljoen voor het uitvoeren van diverse projecten. Ook is een nieuw format voor raadsvoorstellen ontwikkeld dat in september is geïmplementeerd.

Op het gebied van medewerkers wordt gewerkt aan de doelstelling: In 2020 is er een fitte organisatie met ambitieuze medewerkers. Dit doen we door vertrouwen te geven aan medewerkers, ruimte te bieden voor persoonlijke groei en het vergroten van vitaliteit en energie. Om dit te realiseren zijn de activiteiten enerzijds gericht op het zijn van een aantrekkelijke werkgever, anderzijds op het op sterkte krijgen van de organisatie.

In het kader van een aantrekkelijke werkgever is de werving & selectie aangepast en is er een nieuw introductieprogramma opgezet waarbij Woerden en Oudewater beide 1 dagdeel centraal staan. De kernwaarden avontuur, eigenaarschap en samenspel staan hierin centraal. Voorts is gestart met een pilot om de huidige gesprekscyclus af te schaffen en te kijken naar passende vormen voor het "goede gesprek" tussen medewerker en leidinggevende. Tot slot is in dit kader voor de huidige huisvesting een risico inventarisatie & evaluatie (RI&E) gemaakt.

Wat het betreft het op sterkte krijgen van de huidige organisatie op sterkte lopen op gebied van de ontwikkeling van medewerkers een aantal trajecten. In het Managementdevelopmenttraject (MD traject) werken alle leidinggevende werken aan persoonlijk leiderschap. In het verlengde hiervan hebben 6 medewerkers met potentie om manager te worden een ontwikkeltraject gevolgd waarin is gewerkt aan persoonlijke groei, leiderschap en senioriteit. In de 2e FLOW groep volgen 12 medewerkers een persoonlijk ontwikkelingstraject. Ook is in het voorjaar door ongeveer 30 medewerkers de online training 'het managen van verwachtingen' of 'feedback geven' gevolgd. Er is een facilitatorspool van 12 medewerkers opgeleid om diverse overlegvormen te begeleiden. Met ingang van 1 juni 2017 zijn 10 ambitieuze trainees gestart. Zij gaan de komende 2 jaar de organisatie ondersteunen binnen de domeinen. Tevens is er een start gemaakt met het kiezen van een methodiek voor het inzicht krijgen in de talenten van de medewerkers.

4. Aanbevelingen Rekenkamer en accountant

De rekenkamercommissie (rkc) heeft in het recente verleden een aantal aanbevelingen gedaan. Hieronder staat aangegeven welke rapporten door de rkc zijn uitgebracht en wat er met de aanbevelingen is gedaan:

- “Subsidie in Woerden. Op weg naar effectmeting”: Aan de aanbevelingen van de rkc wordt volledig tegemoetgekomen. In RIB 15R.00694 geven we een beeld van de wijze waarop de opdracht van de raad is uitgewerkt in het subsidieproces. In Q4 2017 zullen wij de raad hierover informeren.
- Steengoed? Een QuickScan naar de eerste jaren vastgoedbeleid binnen één afdeling: De onderliggende systematiek aan het MPWV is december 2016 gecommuniceerd aan de Raad. Tijdens een raadinformatiebijeenkomst was de gelegenheid om kennis te maken met de systematiek. Tijdens deze bijeenkomst is een Longlist met te onderzoeken objecten getoond. In 2017 is het Meerjarenperspectief Woerdens Vastgoed (MPWV) doorontwikkeld, naast de Longlist is een lijst met afvallers gemaakt en een Roadmap. Dat deze producten gemaakt zouden worden is ook gecommuniceerd tijdens de raadsinformatiebijeenkomst. Er wordt actief gewerkt aan de objecten op de Longlist. Ook kan er vanuit de markt belangstelling worden getoond in de objecten. Als een object verkocht wordt, dan wordt de raad door middel van een RIB op de hoogte gesteld. In 2018 wordt een geactualiseerd MPWV'17 opgeleverd.
- “In eigen regie. Quickscan privacybeleid bij decentralisaties”: In RIB 16i.00959 onderschrijft het college de aanbevelingen van de rkc. In een nog uit te brengen jaarverslag zullen wij uw raad informeren over de belangrijkste maatregelen die bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen van ons informatiebeveiligingsbeleid. Vanaf 1 juli 2017 is de voorbereiding gestart van ENSIA, de Eenduidige Normatiek Single Information Audit gestart. Daarmee start ook een nieuwe wijze van (verplichte) verslaglegging aan de gemeenteraad vanaf 2018. De raad zal over de nieuwe procedure tijdig worden geïnformeerd.
- “Onderzoek uitvoering BBZ-regeling”: Met onze bestuurlijke reactie 16U.03411 hebben wij ons achter de aanbevelingen van de rkc geschaard. Onafhankelijk van het rapport is de werkwijze door Ferm Werk reeds aangepast. Ferm Werk heeft de gegevens opgenomen in de periodieke rapportages van Ferm Werk ("kwartaal in beeld"-rapportages).
- Woerden verzekert vangnet: Aan de aanbevelingen van de rekenkamercommissie wordt volledig tegemoetgekomen. Door het vaststellen van de nieuwe Financiële Sturing (FS) notitie in de raad van 23 februari 2017 worden een aantal van de aanbevelingen gewaarborgd. In de jaarrekening 2017 zal aandacht besteed worden aan de fluctuaties, de daarmee samenhangende risico's en consequenties van het weerstandsvermogen. In 2017 zijn meerdere nieuwe garantiestellingen aan de orde.

De aanbevelingen die voortkomen uit onderzoeken en rapportages van de accountant, zijn voor het merendeel adequaat opgevolgd, met (nu nog) uitzondering van de volgende:

Proces: Inkopen en betalingen				
Titel	Bevinding	Aanbeveling	Actie management	Rating
Europese Aanbestedingen - preventief	<p>Ter beheersing van de verplichting tot Europese aanbestedingen is iedere budgethouder hier zelf voor verantwoordelijk en hierop zijn geen toereikende interne beheersingsmaatregelen aanwezig.</p> <p>Bij de jaarrekeningcontrole 2015 is gebleken dat bij een aantal opdrachtverstrekkingen niet conform de Europese aanbestedingsrichtlijnen is gehandeld.</p>	<p>Een maatregel zou kunnen zijn dat bij het aanmaken van een verplichting direct wordt getoetst of die verplichting op de juiste wijze is aanbesteed. Verderop is overigens de bevinding opgenomen dat niet altijd verplichtingen worden aangemaakt.</p> <p>Een andere maatregel zou kunnen zijn om inkopen via een digitale workflow te laten verlopen, waarbij afhankelijk van de omvang van de inkoopwaarde de juiste aanbestedingsvorm wordt afgedwongen.</p>	Het inkoopbeleid wordt in 2017 geactualiseerd en daarbij worden de aanbevelingen van de accountant meegenomen.	▶
Gewijzigde aanbestedingswet	Een belangrijk aandachtspunt is dat sinds 1 juli 2016 de aanbestedingsregelgeving is gewijzigd. Tot 1 juli 2016 bestonden er 2b-diensten die waren vrijgesteld van Europese aanbesteding en waarvoor alleen een meldingsplicht was. Deze vrijstelling is per 1 juli 2016 vervallen. Voor inkoop van maatschappelijke dienstverlening is nog wel een uitzonderling door een hogere drempel, maar de meeste 2b-diensten zijn sinds 1 juli 2016 aanbestedingsplichtig geworden.	Wij adviseren u in verband bovenstaande bevinding intern te informeren en te sturen op naleving van de aangepaste regelgeving.	Het inkoopbeleid wordt in 2017 geactualiseerd en daarbij worden de aanbevelingen van de accountant meegenomen.	▶
Controle facturen	In het kader van de jaarrekeningcontrole zijn wij voor 15 facturen onder andere nagegaan of de facturen conform opdracht waren en of de prestatie geleverd is. Wij hebben door het ontbreken van toereikende documentatie slechts voor 3 facturen kunnen vaststellen of de betreffende facturen in overeenstemming met de verstrekte opdracht waren. Voor 11 van de 15 facturen hebben wij een prestatieverklaring ontvangen.	<p>Wij willen u vragen om de nadere documentatie in het kader van onze controle aan te leveren voor de afwikkeling van de jaarrekeningcontrole.</p> <p>Wij willen u adviseren de verstrekte opdrachten centraal digitaal te archiveren.</p>	<p><i>Status januari 2017:</i> de gevraagde informatie wordt vóór de afwikkeling van de jaarrekeningcontrole aangeleverd.</p> <p><i>Status mei 2017:</i> alle documentatie voor de controle van de jaarrekening is opgeleverd en akkoord bevonden door de accountant.</p> <p>Het 'lean' maken van het factuurafhandelingsproces staat voor 2017 op de planning.</p>	!

Proces: Personeel				
Titel	Bevinding	Aanbeveling	Actie management	Rating
Controle mutaties	Ons is aangegeven dat afdeling personeelszaken controles uitvoert op personeelsdossiers en op salarisstrookjes. Deze controlewerkzaamheden worden echter niet zichtbaar vastgelegd, waardoor achteraf niet meer valt vast te stellen of deze controlewerkzaamheden hebben plaatsgevonden.	Wij adviseren u de controle van mutaties in de salarisadministratie zichtbaar vast te leggen en deze documentatie te bewaren.	Deze aanbeveling wordt overgenomen en bij de verbijzonderde interne controle meegenomen.	▶

Proces: Subsidieverstrekingen				
Titel	Bevinding	Aanbeveling	Actie management	Rating
Hanteren checklist	Om de juistheid en rechtmatigheid van subsidieaanvragen zichtbaar te beoordelen hanteert de gemeente goede en uitgebreide checklists. Bij 2 van de 5 door ons beoordeelde subsidieverstrekingen waren deze ingevulde checklists niet voor ons beschikbaar.	Wij adviseren u de checklists voor de beoordeling van subsidieaanvragen en subsidievaststellingen structureel toe te passen.	Deze aanbeveling wordt overgenomen en bij de verbijzonderde interne controle meegenomen.	▶

Proces: Omgevingsvergunningen				
Titel	Bevinding	Aanbeveling	Actie management	Rating
Juistheid tarieven	<p>Er vindt geen zichtbare controle plaats op de juistheid van de ingevoerde legestarieven in pakket tbv omgevingsvergunningen.</p> <p>Uit de controle op de omgevingsleges bleek dat tweemaal niet het juiste legestartief is gebruikt maar het tarief uit 2013. Dit betreft overigens niet het reguliere tarief, maar voor bodemonderzoek en akoestische onderzoek. Daarnaast zouden bij 1 aanvraag de kosten van het uitgevoerde haalbaarheidsverzoek gecrediteerd dienen te worden bij verstrekking vergunning.</p> <p>Het gebruik van de foutieve legestartieven voor bodemonderzoek en akoestische onderzoek worden niet vaak gebruikt waardoor het financiële effect hiervan geen materiele fout in de jaarrekening veroorzaakt.</p>	<p>Wij adviseren u jaarlijks aan het begin van het jaar na de invoer van de nieuwe tarieven, deze zichtbaar te controleren.</p> <p>Daarnaast adviseren wij u voor versturen van facturen intern te controleren of juiste tarief in rekening wordt gebracht.</p>	<p>Deze aanbeveling wordt overgenomen en bij de verbijzonderde interne controle meegenomen.</p> <p>De koppeling tussen het vergunningensysteem en het financiële systeem staat voor 2017 op de planning.</p>	▶

Proces: Verbonden partijen

Titel	Bevinding	Follow-up	Actie management	Rating
Ferm Werk	Zowel over 2014 als 2015 is er vertraging in het jaarrekening traject ontstaan als gevolg van interne zaken bij Ferm Werk waardoor hun accountant niet eerder een verklaring wilde afgeven bij de jaarcijfers.	<p>Wij hebben een afstemmingsoverleg met Ferm Werk en haar accountant gehad inzake de verantwoording over 2016 van de baten en lasten participatiewet, die voor de gemeente via Ferm Werk lopen. Over 2016 zal volgens planning wordt opgeleverd voor 1 april 2017.</p> <p>Wij adviseren u hierbij de tijdslijnen van de aanlevering van de verantwoordingsinformatie van Ferm Werk strak te monitoren om vertraging in het jaarrekeningproces te voorkomen.</p>	Door de accountmanager vindt regelmatig overleg met Ferm Werk plaats. Met betrekking tot de aanlevering van de verantwoordingsinformatie 2016 heeft Ferm Werk aangegeven dat er geen aanwijzingen zijn dat de planning niet gehaald gaat worden. De gemeente blijft hier uiteraard strak op monitoren.	

Proces: Verbijzonderde interne controle

Titel	Bevinding	Follow-up	Rating
VIC	Vorig jaar was geconstateerd dat diverse werkzaamheden door beperkte personele capaciteit m.b.t. de verbijzonderde interne controle nog niet uitgevoerd waren ten tijde van de interimcontrole.	Door inhuur van aanvullende ondersteuning zijn de geplande verbijzonderde interne controle ten tijde van de interimcontrole in 2016 wel uitgevoerd.	

 = afgerond

 = matig urgent, op te lossen voor de volgende interim-controle in najaar 2017

 = urgent, op te lossen voor de jaarrekeningcontrole in voorjaar 2017

Bijlage 1

Investerings waar in 2017 nog geen uitgaven op geboekt zijn > 50.000 euro.

Conform toezeggingen bij motie VVD Projecten M2, begrotingsbehandeling raadsvergadering 31-10-2013

Omschrijving	Bedrag Begroot	Toelichting
Modernisering GBA 2014 1e tranche(K)	100.000,00	Krediet wordt dit jaar nog uitgegeven
Modernisering GBA 2015 2e tranche(K)	100.000,00	Krediet wordt dit jaar nagenoeg nog uitgegeven
Vervanging backup 2017(K)	54.000,00	Vervanging vindt in 2018 plaats bij herhuisvesting
Vervanging PC's 2017(K)	60.000,00	Worden dit jaar nog aangeschaft
Citrix licenties aanschaf 300 st. 2017(K)	85.500,00	Worden dit jaar nog aangeschaft
Verv. bestaand serverplatform 2015(K)	59.798,00	Vervanging vindt in 2018 plaats bij herhuisvesting
Inhaalslag beweegbare bruggen(K)	500.000,00	Dichtgezet en doorgeschoven naar 2018 i.v.m. uitlopen voorbereidende werkzaamheden
Pilot Kanis toepassen zettingsvrije constructie(K)	2.625.000,00	post is op slot gezet en wordt pas in 2018 uitgevoerd
Parkeerapparaat parkeergarage(K)	100.000,00	Naar verwachting wordt dit volledig in 2017 uitgegeven, het kan zijn dat het laatste deel nog in 2018 betaald moet worden. Na de zomer wordt opdracht gegeven.
Brand- en inbraakalarmsystemen scholen 2017(K)	100.000,00	Er is een werkgroep gevormd voor installatie. Gaat in overleg met de scholen. Uitvoering in 2017 en 2018.
Vergroten speellokaal de Keerkring 2017(K)	300.000,00	In uitvoering, eerste factuur ontvangen. In 2017 gereed.
1e inrichting OLP/meubilair basisonderw. 2008-2026(K)	351.258,00	Krediet loopt over meerdere jaren
Vernieuwing R. de Jagerschool(K)	2.500.000,00	Vernieuwing vindt plaats m.i.v. 2018
Eerste inrichting Kalsbeek 2013(K)	59.000,00	Bedrag valt vrij BenW besluit nr.17A.00083
1e inrichting Kalsbeek 2014(K)	59.000,00	Bedrag valt vrij BenW besluit nr.17A.00083
Kunstgrasveld Sportlust (deel 30 jr)(K)	173.000,00	In uitvoering, reeds verplicht, gereed eind september
Kunstgrasveld Sportlust (deel 12 jr)(K)	347.000,00	In uitvoering, reeds verplicht, gereed eind september
Inhaalslag bomen 2017(K)	250.000,00	
Duikers en drainage 2017(K)	105.000,00	Uitvoering start direct na bouwvakantie, reeds

		verplicht, gereed eind oktober/ november
Pilot Kanis zettingsvrije constructie riooldeel(K)	875.000,00	post is op slot gezet en wordt pas in 2018 uitgevoerd
Ondergrondse papiercontainers bij gestap bouw 2015(K)	148.650,00	Er worden dit jaar nog drie containers vervangen
Grafdelfmachine Hansa(K)	76.000,00	wordt dit jaar aanbesteed, levering 2018
Fiat Ducato Sport 2017(K)	55.000,00	wordt dit jaar aangeschaft
Hyundai 2017(K)	54.000,00	wordt dit jaar aangeschaft
Fiat Doblo 2017(K)	28.000,00	wordt dit jaar aangeschaft
Software belastingpakket(K)	73.071,00	In onderzoek.
Vervanging auto 10-BD-XX (wijk1)(K)	54.000,00	wordt dit jaar aangeschaft
Vervanging Kiep/bakwagen Mitsubishi 43-BF-DG(K)	54.000,00	wordt dit jaar aangeschaft
Vervanging Mitsubishi/Canter/kraan (44-BF-DG)(K)	54.000,00	wordt dit jaar aangeschaft
Opel bakwagen (wijk 2)(K)	54.000,00	wordt dit jaar aangeschaft
Opel bakwagen (wijk 3)(K)	54.000,00	wordt dit jaar aangeschaft
Totaal	9.508.277,00	

Bijlage 2

Volledig overzicht programmadoelen

Progr. nr.	Effect	Nr.	Resultaten 2017	PFH	Resultaat/ planning	Indicator
1	Samenwerking	1				
1	Regionale samenwerking	1.1				
1	<p>Versterking van het lokale bestuur – op dossiers die gemeente Woerden alleen niet optimaal kan organiseren – door samen te werken met gemeenten in de regio, met een focus op het Groene Hart en de stedelijke regio van Utrecht.</p> <p>Versterking van het Groene Hart als economische en toeristische regio.</p> <p>U10: versterking van de stedelijke regio van Utrecht en de positie van Woerden daarbinnen.</p>	1.1.1	<p>We nemen deel aan de netwerksamenwerking U10 en leveren een actieve bijdrage aan de diverse bestuurstafels van U10. Waar we kansen zien voor de stedelijke regio agenderen we deze op de U10 bestuurstafels.</p> <p>In 2017 werken we in regionaal verband (verder) aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uitwerking Peilnota 2016 Ruimtelijk Economische Koers 'Groen, gezond en slim' - beperking van negatieve gevolgen van inpassingsplan kantoorvolume van de Provincie Utrecht - zoeken naar voldoende (schuif)ruimte voor bedrijven in de regio - verdeling woonmilieus over de regio - afspraken over omvang sociale woningvoorraad - afspraken over huisvesting asielzoekers en statushouders - marketing van het U10 gebied - duurzaamheid: meer inzetten van U- Thuisprogramma voor incidentele projecten en projectmatiger en actief werken met burgers en ondernemers - onderzoek naar doelgroepenvervoer voor cliënten sociaal domein - relatie onderwijs - arbeid - effectief gebruik sportaccommodaties 	Molkenboer, daarnaast elke pfh voor zijn/haar 'tafel'	2017	1

1		1.1.2	We nemen deel aan het bestuursconvenant 'Samenwerking regio Alphen aan den Rijn-Gouda-Woerden'. We leveren onze bijdrage aan de samenwerkingsagenda op de terreinen Economie, Water en Recreatie en Infrastructuur. Concreet voor 2017 werken we (verder) aan: - uitbouwen samenwerking door sluiten van convenant met provincies Zuid-Holland en Utrecht; - vergroten succes 'het Groene Hart Werkt' en opzetten van eventuele nieuwe economische projecten, onder meer via: + versterking triple helix samenwerking in bio-based/circulaire economie; + innovatie agribusiness en ondersteuning MKB; - merkversterking Groene Hart door o.a. iconenaanpak, zoals bijv. Romeinse Limes en de Kaas; - verbeteren bereikbaarheid binnen het Groene Hart (OV, auto en fiets); - voortzetten samenwerking platform Slappe Bodem - positionering woningbouwopgave Groene Hart in de Randstad; - versterking waterrecreatie-netwerk;	Molkenboer, daarnaast elke pfh voor zijn/haar 'tafel'	2017	1
1	Verbonden partijen	1.2				
1	We hebben voor college en raad een duidelijk kader voor verbonden partijen, op basis waarvan we kunnen besluiten tot nieuwe verbonden partijen en waarmee we de sturing op bestaande verbonden partijen verbeteren. We willen tijdig kunnen ingrijpen bij afwijkingen. We streven naar een consistente samenwerkingsregio. De raad wordt actief geïnformeerd over en betrokken bij ontwikkelingen rond verbonden partijen (o.a. via het jaarlijks overleg verbonden partijen) en de besluiten worden onderbouwd vanuit het vastgestelde kader.	1.2.1	We ontwikkelen goede informatie over de risico's van de verbonden partijen, om zo nodig tijdig sturingsmaatregelen te kunnen nemen.	Haring	In bestuursrapportage	1
1		1.2.2	De sturing en beheersing van verbonden partijen wordt verder geoptimaliseerd aan de hand van de nota Verbonden partijen (ook in regionaal verband).	Haring	maart	1
1	Kwaliteit van dienstverlening	2				
1	Een goede, slagvaardige, professionele organisatie blijkt uit doorlopend klantonderzoek.	2.1	Professionele organisatie			
1		2.1.1	Tevredenheid en waardering voor de kwaliteit van de dienstverlening. We scoren minimaal het rapportcijfer 8 bij het doorlopende balie-tevredenheidsonderzoek. Voor huwelijksvoltrekkingen streven we naar minimaal een 8. Bij het afhandelen aan de telefoon streven we naar een 7.	Molkenboer	doorlopend	1
1		2.2	Digitale producten			

1		2.2.1	De digitale dienstverlening verbeteren door veelgebruikte formulieren om te zetten in e-formulieren die rechtstreeks aansluiten op het bedrijfsproces. Daardoor wordt het voor de inwoners, bedrijven en instellingen makkelijker en verloopt het interne proces sneller.	Molkenboer	Q4 2017	1
1		2.2.2	Verder ontwikkelen digitale dienstverlening door het vergroten van het aanbod van digitale producten/diensten aan burgers en bedrijven, maatwerk leveren waar nodig.	Molkenboer	Q4 2017	1
1		2.3	Klantprocessen			
1		2.3.1	Stroomlijnen primaire klantprocessen door doorontwikkeling zaakgericht/digitaal werken. Integrale aanpak per werkproces.	Molkenboer	2016-2018	1
1	Veiligheid	3				
1	Veilig gevoel	3.1				
1	Samen met ketenpartners en actieve burgers zorgen wij voor een (sociaal) veilige woon-, werk- en leefomgeving.	3.1.1	Uitvoering integraal veiligheidsbeleid 2016-2018. De belangrijkste lokale prioriteiten zijn: 1. Goede koppeling tussen OOV en zorg 2. Lokale top X-aanpak (persoonsgerichte aanpak) 3. Aanpak vroegsignalering radicalisering 4. Preventie woninginbraken en fietsendiefstallen	Molkenboer		1
1	Handhaving	3.2				
1	Handhaving volgens het door de raad vastgestelde handhavingsplan en het door het college vastgestelde handhavingsuitvoeringsprogramma.	3.2.1	Handhaving conform het door het college en de Raad vastgesteld beleid en HUP. En het aanleveren van een Jaarverslag en Handhavingsuitvoeringsplan (HUP). Starten van een aanbestedingstraject inhuur Boa's.	Molkenboer	Jaarverslag 2016 en HUP 2017 worden in Q2 2017 opgeleverd.	1
1	Relatie burger-overheid	4				
1	De inbreng van inwoners, ondernemers en partners staat centraal bij onze activiteiten.	4.0.1	De uitgangspunten in de notitie 'Woerden zegt ja, tenzij...' (vastgesteld eind 2015) en de visie 'Proactieve Samenwerking' worden vertaald in een integrale ontwikkelagenda die inzicht geeft in de stappen die we komende jaren willen maken op het gebied van dienstverlening, wijkgericht werken, ruimte geven aan initiatieven, communicatie en het betrekken van de samenleving bij beleid.	Stolk	Q1 2017	1

1	Organisatie en organisatieontwikkeling	5				
1	De gemeentelijke organisatie sluit wat betreft sturing, structuur, cultuur, processen en medewerkers aan bij maatschappelijke ontwikkelingen. De organisatie is naar buiten gericht en ondersteunt en stimuleert de veranderende rol tussen gemeenschap en gemeente. We willen een organisatie zijn die de verbinding zoekt met burgers, ondernemers en instellingen etc. Daarnaast willen we een flexibele organisatie zijn en vanuit opgaven integraal werken. Bovendien willen we de afstand verkleinen tussen het bestuur en de organisatie.	5.1	Organisatievisie			
1		5.1.1	Er is een gedragen Organisatievisie 2020 die richting geeft aan de ontwikkeling van de organisatie om de stakeholders (samenleving, besturen van Woerden en Oudewater en medewerkers) optimaal te bedienen. Tevens wordt een aantal scenario's geschetst die aangeven hoe het gewenste organisatiebeeld in 2020 kan worden bereikt en wat dit vraagt.	Molkenboer	Q1 2017	1
1		5.1.2	Op basis van de Organisatievisie 2020 is een uitwerkingsplan gemaakt dat inzicht geeft in de stappen die we de komende jaren willen zetten om het gewenste eindbeeld te bereiken.	Molkenboer	Q1 2017	1
1		5.1.3	Werkprocessen worden lean gemaakt en continu verbeterd. Maatwerkprocessen worden ingeregeld.	Ten Hagen	doorlopend	1
1		5.2	Ambtelijke formatie i.r.t. bestuurlijke wensen			
1		5.2.1	Jaarlijks worden domeinplannen gemaakt waarin staat hoe de beschikbare capaciteit wordt ingezet t.b.v. maatschappelijke opgaven, going concern en UVO Oudewater. Uitgangspunt: voldoende balans tussen benodigde en beschikbare capaciteit én voldoende flexibiliteit en ruimte om als organisatie te kunnen inspelen op de waan van de dag en ruimte te hebben voor organisatieontwikkeling.	Molkenboer	(Q4 2016 en) Q4 2017	1
1		5.3	Stadhuis			
1		5.3.1	In 2017 zal de organisatie ondergebracht worden in tijdelijke huisvesting en start de grootschalige renovatie van het stadhuis.	Ten Hagen	Bouwkundige oplevering: juli 2018.	2
1	Informatievoorziening en ICT	6				
1	Doelmatige en doeltreffende informatievoorziening en adequate ICT voor de uitoefening van onze taken en het waarmaken van onze ambities als gemeente.	6.0.1	Uitvoering van het informatiebeleidsplan en het beleidsplan informatieveiligheid en privacy. Concreet in 2017: - digitale dienstverlening/ ondernemer - zaakgericht digitaal - toets webrichtlijnen	Ten Hagen	2017 e.v.	1
1	Samenwerking met Oudewater	7				
1	Kwaliteit dienstverlening neemt toe, Kwetsbaarheid in de organisatie neemt af.	7.0.1	De kwaliteit van de dienstverlening aan de inwoners van twee gemeenten wordt verder verbeterd, aan de hand van een kwaliteitsplan, gebaseerd op onderzoeksgegevens (o.a. waar staat je gemeente) en een dienstverleningsconcept. Tevens wordt de samenwerking geëvalueerd om invulling te kunnen geven aan eventuele verbeterpunten.	Molkenboer	Q4 2016 2017 e.v.	1

1		7.0.2	Er vindt een personele benchmark van de organisatie plaats om te bepalen hoe de formatie van de organisatie zich verhoudt tot die van andere gemeenten.	Molkenboer	Q2 2017	1
1	Dierenwelzijn	8				
1	Het welzijn van dieren in Woerden wordt optimaal gewaarborgd binnen de mogelijkheden die de gemeente daarvoor heeft.	8.0.1	Ondersteuning van groep maatschappelijk betrokkenen bij de uitvoering van de nieuwe (2016) nota 'Dierenwelzijn in Woerden'. Communicatie en voorlichting aan inwoners om dierenwelzijn te verbeteren en om overlast te beperken is een van de acties die Stichting Dierenopvang Woerden uitvoert.	Stolk		2
2	Openbare ruimte	1				
2	Beheer openbare ruimte	1.1				
2	Een veilige, goed begaanbare openbare ruimte op basis van de beschikbare middelen, waarbij wordt gestreefd naar het vastgestelde onderhoudskwaliteitsniveau.	1.1.1	Beheer en (groot) onderhoud van de openbare ruimte vindt plaats op basis van het Meerjaren OnderhoudsPlan (MOP) waarbij gebruik gemaakt wordt van het Woerdense model.	Ten Hagen	Uitvoering van de geprioriteerde projecten cf. MOP	1
2		1.1.2	Evaluatie MOP 2016	Ten Hagen	RIB juni 2017	1
2		1.1.3	Participatie en communicatie verder verbeteren o.b.v. 'Woerden zegt ja, tenzij' e.d.	Ten Hagen	Afh. van keuze welke projecten/ trajecten extra aandacht krijgen.	1
2		1.1.4	Meldingen openbare ruimte: de indiener krijgt binnen 2 werkdagen reactie met een verwachting over de oplossingstermijn	Ten Hagen	2017	1
2	Bomenbeheer	1.2				
2	Woerden heeft een gezond, vitaal en veilig areaal aan bomen.	1.2.1	Groenbeheerplan Singel vaststellen	Ten Hagen	raad december 2017	2
2	Burgerparticipatie en communicatie	1.3				
2		1.3.1	Participatie en communicatie in principe bij elk project/traject, soms intensiever bv. bij Excercitieveld als evenemententerrein en icoon van Woerden	Stolk	Afh. van keuze welke projecten/ trajecten extra aandacht krijgen.	1
2		1.3.2	We overleggen op straat-, wijk-, en dorpsniveau over leefbaarheid. Ook onderzoeken we hoe en in hoeverre wijken en dorpskernen eigen budgetten kunnen beheren.	Stolk	doorlopend	3
2	Openbare verlichting	2				
2	Goed functionerende openbare verlichting	2.1				
2	Duurzame en goed functionerende openbare verlichting voor de openbare weg (voor auto, fiets- en voetganger).	2.1.1	In 2016 is een aannemer geselecteerd voor onderhoud van het volledige areaal.	Ten Hagen	Beheercontract afgesloten december 2016	1

2		2.1.2	Innovatie en duurzaamheid: Aandachtspunt hierbij is het werken naar een standaard (masten en armaturen), maar met zo veel mogelijk verlengen van de levensduur bij de bestaande masten. Waar mogelijk met behoud van de mast, maar met aanbrengen van een led-armatuur. Tevens onderzoek naar solarverlichting.	Ten Hagen	50% van achterstallig areaal gemoderniseerd in 2018	2
2	Veiligheidsgevoel	2.2				
2	We verbeteren de veiligheid, het gaat daarbij om de beleving, de verkeersveiligheid en de sociale veiligheid van langzaam verkeer.	2.2.1	Het veiligheidsgevoel met betrekking tot de verlichting van de openbare ruimte door gebruikers (automobilist, fietser, voetganger) meten we middels de 2-jaarlijkse veiligheidsmonitor. Op basis van de uitkomsten nemen we eventueel, binnen de beschikbare middelen, maatregelen om het veiligheidsgevoel te vergroten.	Ten Hagen		1
2	Bodemdaling, grondwater en het veengebied (en ruimtelijke adaptatie)	3				
2	Bodemdaling	3.1				
2	Een duurzame oplossing voor de problematiek van de bodemdaling in de hele gemeente Woerden en de gevolgen voor de infrastructuur.	3.1.1	1. We zoeken structurele oplossingen om met bodemdaling om te gaan langs twee sporen: zorg voor de openbare ruimte en omgevingsbewustzijn. Vanuit concrete projecten worden toekomstbestendiger oplossingen bekeken en ingebracht in bredere maatschappelijke discussies. 2. In 2017 focussen we ons op het inzichtelijk maken van de urgentie en de effecten van wateroverlast, droogte, hitte en overstroming op de leefbaarheid van onze gemeente. Bovendien werken we aan een overkoepelende visie voor een duurzame samenleving samen met de programma's klimaatneutraal 2030 en circulaire economie en het thema gezonde samensamenling. Voor zowel het Programma Ontwikkeling Veengebied als Programma Klimaatbestendig Woerden werken we met partijen uit de samenleving een spoorboekje uit om deze visie te realiseren. In 2017 starten we ook met een campagne om samen met de Woerdense samenleving te werken aan deze opgaven.	Ten Hagen	Doorlopende programma's met tussen resultaten (zie mijlpalen)	1
2	Berging van afval- en hemelwater	3.2				
2	Oppervlaktewaterlichamen worden via baggeren op diepte gehouden ten behoeve van een kwalitatief en kwantitatief goede waterhuishouding.	3.2.1	Evaluatie van aanbesteding en uitvoering baggeren (in 2016 is dit aanbesteed o.b.v. BVP (Best Value Procurement)).	Ten Hagen	RIB oktober 2017	1
2	Veiligheid van rij- en vaarwegen	3.3				

2	Het uitvoeringsprogramma beschoeiingen uitvoeren, waarbij de veiligheid en de bereikbaarheid optimaal gewaarborgd blijft.	3.3.1		Ten Hagen		2
2	Zorg voor het veengebied	4				
2	Zorgdragen voor de openbare ruimte. Toekomstbestendige keuzes en duurzame aanleg nieuwe en bestaande openbare infrastructuur.	4.0.1	Diverse onderzoeken gericht op specifieke thema's Verkeersvisie Woerden 2030 (door de raad nog in 2016 vast te stellen).	Stolk	2017, voortgangsinfo via RIB's	2
2	Verkeer en vervoer	4.0.2	Start uitwerking verkeersvisie per dorp/wijk.	Stolk	een aantal in 2017, volgorde n.t.b, info via RIB's	2
2		4.1				
2		4.1.1	Uitvoering werkzaamheden Woerden West aan de Boerendijk en op de kruispunten Hollandbaan - Waardsebaan en Boerendijk - Hoge Rijndijk.	Stolk	2017, voortgangsinfo via RIB's	2
2	Doorstroming	4.1				
2	Verbetering van de bereikbaarheid vanuit wijken, dorpen en bedrijventerreinen naar de A12 en minder oponthoud voor auto's en fietsers door meer ongelijkvloerse of geregelde fietskruisingen.	4.1.1	Uitvoering werkzaamheden Woerden West aan de Boerendijk en op de kruispunten Hollandbaan - Waardsebaan en Boerendijk - Hoge Rijndijk.	Stolk	2017, voortgangsinfo via RIB's	2
2		4.1.2	Aansluiting BRAVO 3 op kruising Wulverhorstbaan-Middellandbaan	Stolk	Q1 2017	3
2		4.1.3	Planvorming aanleg ongelijkvloerse fietskruising Steinhagenseweg i.r.t. ontwikkelingen Snellerpoort.	Stolk	Plan gereed Q2, info via RIB	2
2	Fietsvriendelijk	4.2				
2	Minder omrijden voor fietsers door directere verbindingen (wijkoverstijgend) en een duidelijk, comfortabel en uniform ingericht hoofdfietsnetwerk tussen wijken en voorzieningen. Gescheiden verkeersstromen op ontsluitingswegen.	4.2.1	Opstellen actieplan fiets voor wijkoverstijgende aanpassingen aan het fietsnetwerk. De uitgangspunten in de (door de raad in 2016 vast te stellen) verkeersvisie en de fietsvisie die het college heeft laten opstellen, vormen hiervoor de basis. Met de provincie vind afstemming plaats over subsidieregelingen voor het vervolmaken van de hoofdfietsstructuur.	Stolk	Q4 besluitvorming (college)	1
2	Parkeren	4.3				
2	Het parkeerbeleid ondersteunt ons streven naar een vitale binnenstad.	4.3.1	Vervangen parkeer(betaal)systeem in parkeergarage	Stolk	Q2 gereed, info via RIB	2
2		4.3.2	Vervangen parkeerverwijssysteem	Stolk	Q4 gereed, info via RIB	2
2	Afval en Reiniging	5				
2	Duurzaam inzamelen	5.1				

2	Hoe meer afval als grondstof wordt ingezameld, hoe groter de bijdrage die kan worden geleverd aan het tegengaan van de klimaatverandering (CO ₂ -reductie). Daarnaast scheelt het de inwoners van Woerden ook geld. De verwerking van restafval kost geld en grondstoffen kosten minder geld of leveren zelfs geld op. Het verwachte maatschappelijk effect op middellange termijn is: reductie van restafval.	5.1.1	Vanaf 1 januari 2017 is het nieuwe inzamelen (optie B) operationeel. Bewoners die beter scheiden kunnen in aanmerking komen voor teruggaaf. Deze prikkel draagt naar verwachting bij aan het realiseren van de doelstelling om in 2020 75% van het afval gescheiden in te zamelen.	Stolk	Informatie over de resultaten naar bewoners en raad gedurende het jaar; communicatie met bewoners over de uitvoering van afval scheiden; optimaliseren van mogelijkheden om afval te scheiden.	1
2	Vermindering zwerfafval	5.2				
2	Zwerfafval wordt in het algemeen ervaren als een grote bron van ergernis. Hoe burgers de kwaliteit van hun directe leefomgeving belevend, wordt mede bepaald door het zwerfafval in de openbare ruimte. Doelstelling is dan ook het terugdringen van de hoeveelheid zwerfafval.	5.2.1	Petflessenactie: zo veel mogelijk petflesjes uit de openbare ruimte halen, mede m.b.v. inwoners. Eerst een gemeentebrede actie, daarna een vervolg, gericht op doelgroepen zoals scholen en verenigingen.	Stolk	Gemeentebrede actie in Q1/Q2.	2
2		5.2.2	Inwoners mobiliseren om op regelmatige tijden of periode (een deel van) de buurt schoon te maken. Gemeente faciliteert (hulpmiddelen beschikbaar stellen en het vuil ophalen).	Stolk	In zo veel mogelijk buurten zijn groepjes inwoners bereid gevonden en in actie gekomen	1
2		5.2.3	Ontwikkelen en beschikbaar stellen van (les)materiaal voor scholen over vervuiling (bv. plastic soep) en hergebruik van grondstoffen uit afval.	Stolk	Q2 2017	1
2	Begraven	6				
2	Kostendekkende faciliteiten	6.1/6.2				
2	We bieden inwoners van Woerden goede faciliteiten voor een waardig afscheid en een laatste rustplaats/asbestemming voor de overledene. Kostendekkende begraafplaatsen.	6.1.1	Het beheerplan 'Begraven en cremieren in de gemeente Woerden' door de raad vastgesteld.	Haring	Q3 2017	2
2	Crematorium	6.3				
2	We realiseren een crematorium. Daarbij zoeken we de samenwerking met marktpartijen. Uitgangspunt is een kostendekkende voorziening.	6.3.1	Een crematorium realiseren in samenwerking met marktpartijen en op basis van de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek dat in sept. 2015 is afgerond.	Haring	Principebesluit organisatievorm (college): Q4 2017. Vaststellen bestemmingsplan (raad): Q2 2017.	2
2	Riolering	7				
2	Bescherming van de volksgezondheid en de leefomgeving tegen overlast van afval en hemelwater door inzameling en transport hiervan via een adequaat rioelstelsel.	7.0.1	Actualiseren Gemeentelijk Waterbeleidsplan 2013 - 2017, wordt tevens geïntegreerd in Omgevingsvisie.	Ten Hagen	Q4 2017	2

2		7.0.2	Uitrollen assetmanagement riolering.	Ten Hagen	Q4 2017	1
2	Wagenpark	8				
2		8.0.1	In 2017 vindt de aanschaf en de investering van het wagenpark op het stadserf plaats, waarbij zo veel mogelijk duurzaam wordt ingekocht. Het uitgangspunt bij de vervanging van voertuigen is 'Elektrisch, tenzij'.	Ten Hagen	2017	1
3	Mensen eerst					
3	Zo veel mogelijk waarde creëren voor onze inwoners met het geld dat we hebben	1.1.1	<ul style="list-style-type: none"> - Mensen kunnen met i-pgb hun budget onafhankelijk inzetten - Zorg en ondersteuning zo licht als kan, zo zwaar als nodig - Zorg en ondersteuning zo dichtbij als mogelijk 	Koster, Haring	<i>Bij nevenstaande 3 resultaten horen deze 9 indicatoren:</i>	
3				Koster, Haring	Cliëntervaring	1
3				Koster, Haring	Zorgkosten per doelgroep	1
3				Koster, Haring	specialistische individuele voorzieningen	1
3				Koster, Haring	lokaal zorgaanbod (aanbod dat in Woerden is gevestigd)	1
3				Koster, Haring	Verhouding tussen zorgkosten en vervoerskosten	1
3				Koster, Haring	Stapelring	1
3				Koster, Haring	De zorgkosten per inwoner	1
3				Koster, Haring	Sluitende begroting en realisatie	1
3				Koster, Haring	reserve voor fluctuaties	1
3	Het dagelijks leven	2				
3	Steeds meer mensen zijn en blijven in staat om zelf, of met een beetje hulp, invulling te geven aan hun eigen leven	2.1.1	Verdere ontwikkeling van (vraaggestuurd) voorliggend aanbod in de gemeente Woerden en bevordering van de samenwerking met het onderwijs	Koster, Haring	<i>Bij nevenstaand resultaat horen deze 7 indicatoren:</i>	

3				Koster, Haring	Cliëntervaring	1
3				Koster, Haring	Gebruik voorliggende voorzieningen	1
3				Koster, Haring	aantal geregistreerde vrijwilligers	1
3				Koster, Haring	aantal mantelzorgers	1
3				Koster, Haring	aanbod (aantal) voorliggende voorzieningen	1
3				Koster, Haring	individuele maatwerkvoorzieningen	1
3				Koster, Haring	caseload jeugdhulpwerkers op scholen	1
3	De verwijfsfunctie	3				
3	Mensen zijn en blijven in staat om zelf, of met hulp, invulling te geven aan hun eigen leven	3.1.1	- Na evaluatie verbeteren en invoeren van regieondersteuning - Mensen voeren zelf regie met eigen informatie en gegevens - Resultaatgericht ondersteuningsplan (loopt in UW)	Koster, Haring	<i>Bij nevenstaande 3 resultaten horen deze 4 indicatoren:</i>	
3				Koster, Haring	Cliëntervaring	1
3				Koster, ten Hage	Gebruik inwonercloud	2
3				Koster, ten Hage	Beoordeling gebruik inwonercloud	2
3				Koster, Haring	cliëntervaring maatwerkvoorzieningen	1
3	Mensen krijgen de best passende zorg, ongeacht de verwijzer die ze kiezen	3.2.1	Afspraken met huisartsen, jeugdartsen en medisch specialisten over doorverwijzingscriteria Verbetering cliëntervaring over verwijzers.	Koster, Haring	<i>Bij nevenstaand resultaat horen deze 3 indicatoren:</i>	

3				Haring, Koster	Positieve ontwikkeling van cliëntervaring over de verwijzingsbevoegde (ongeacht het loket)	2
3				Haring, Koster	Afname van herhaling niet-vrij toegankelijke voorzieningen (recidive)	2
3				Haring, Koster	Afname van mensen die voortijdig stoppen met hun arrangement	2
3	In het contact met mensen handelen wij vanuit het besef dat wij als overheid diep in iemands persoonlijke leven dringen	3.3.1	- Medewerkers maken zorgvuldige afwegingen in hetgeen ze uitvragen (need to know vs het gesprek over het leven) en zijn hierover transparant - Gesprek met inwoners verloopt binnen de grenzen van de wet	Haring, Koster	Klachten privacy	1
3	Niet vrij-toegankelijke voorzieningen	4				
3	Mensen krijgen de best passende zorg	4.1.1	- Mensen kunnen met i-pgb hun budget onafhankelijk inzetten - Zorg en ondersteuning zo licht als kan, zo zwaar als nodig - Zorg en ondersteuning zo dichtbij als mogelijk	Koster, Haring	<i>Bij nevenstaande 3 resultaten horen deze 8 indicatoren:</i>	
3				Haring, Koster	Positieve ontwikkeling van de gemeten cliëntervaring	1
3				Haring, Koster	Toename van lokaal zorgaanbod (aantal cliënten dat in Woerden terecht kan + aanbod dat in Woerden is gevestigd)	1

3				Haring, Koster	Toename gebruik voorliggende voorzieningen	1
3				Haring, Koster	Op termijn afname van specialistische individuele voorzieningen in aantallen cliënten en kosten	1
3				Haring, Koster	Meer mensen hebben betaald werk	1
3				Haring, Koster	Minder inwoners in de bijstand	1
3				Haring, Koster	Stijging van het aantal jongeren met een startkwalificatie en daling van het aantal voortijdig schoolverlaters	1
3				Haring, Koster	Stijging van het aantal succesvolle regelingen schuldhelpverlening. Op termijn een afname van het aantal harde schuldregelingen.	1
4	Cultuur en historie	1				
4	Cultuur(participatie)	1.1				
4	We blijven inzetten in op de inmiddels goede samenwerking tussen culturele partners. In de brede culturele infrastructuur wordt de toenemende zelfstandigheid van met name de 5 grote cultuurinstellingen gestimuleerd. De samenwerking richt zich in het bijzonder op de jeugd, de doelgroepen in het sociaal domein, het Verhaal van Woerden en het behouden van Woerdens talent.	1.1.1	Uitvoering van het cultuurbeleid en uitvoeringsovereenkomsten 2016-2019, waaronder de nota die de sector zelf heeft opgesteld: 'Woerden, meest creatieve stad van Nederland (voorbij het gemiddelde). Ambitie 2016-2019.'	Koster		1
4		1.1.2	Uitvoering van het bedrijfsmodel van de regiobibliotheek als maatschappelijke onderneming; versteviging van de organisatie van de regiobibliotheek in het provinciale netwerk en in de regio.	Koster		2
4		1.1.3	De overdracht van de gemeentelijke kunstcollectie aan het Stadsmuseum is afgerond.	Koster		1
4	Historie van Woerden	1.2				

4	Woerdenaren (en vooral jongeren) zijn zich bewust van onze lokale en regionale geschiedenis en we laten ze beleven waar wij vandaan komen.	1.2.1	Wij gaan actief werven voor de werelderfgoedstatus voor de Limes	Koster	2017	1
4		1.2.2	Wij stellen de cultuurhistorische waardenkaart vast	Koster	2017 Q3 besluitvorming	2
4		1.2.3	Wij ontwikkelen gericht speerpuntenbeleid voor onze monumenten, voortbordurend op de cultuurhistorische waardenkaart	Koster	2017	2
4	Economie	2	Economie			
4	Een goed ondernemersklimaat is van groot belang voor de (toekomstige) leefbaarheid van en werkgelegenheid in Woerden en haar kernen. De gemeente trekt samen op met de natuurlijke partners hierin en neemt hierin een pro-actieve rol op zich. Op basis van het in 2015 door de raad vastgestelde Economisch Actieplan worden maatregelen genomen om de bedrijvigheid en de werkgelegenheid te stimuleren.					
	WoerdenWerkt!	2.1				
4	Versterking van de economie. We bereiken dit samen met inwoners, bedrijven, ondernemers, organisaties en instellingen. Samen pakken we projecten op of komen met nieuwe initiatieven die Woerden een energieke impuls geven. We gaan door met Woerden Werkt!	2.1.1	Samen met de maatschappelijke partners worden initiatieven gestart of bestaande initiatieven uitgebouwd (zoals 'Kom binnen bij bedrijven', 'Pak-je-kansendag', business coaches en MBO Elektronica) om de economische ontwikkeling en de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt te bevorderen en op die manier passend werk te creëren. Daartoe bepalen we in 2017 de richtingen voor nieuwe projecten (bv. sector - of doelgroepkeuze).	Haring, Koster	In 2017 minimaal 2 nieuwe initiatieven gestart of bestaande initiatieven uitgebouwd	1
4	Ontwikkeling economie Groene Hart	2.2				
4	Het Groene Hart heeft zijn eigen economische kenmerken. Om mee te draaien in de economie van Nederland is het belangrijk dat het Groene Hart zich economisch verder ontwikkelt. Door het verbinden van spelers in het Groene Hart, het sluiten van innovatieve ketens, komt de kracht naar boven, wat van belang is voor de toekomst van het Groene Hart. Doelstelling in de periode 2014 t/m 2018: onderzoeken en uitvoeren van innovatieve ketens in de regio (biobased economy), waarbij rekening wordt gehouden met de aspecten duurzaamheid (toekomst vast) en bodemdaling.	2.2.1	Agrariërs en ondernemers in Woerden koppelen in één concreet project van Groene Hart Werkt! / Circulaire Economie, dat als pilot dient en een voorbeeld is voor het Groene Hart (in samenwerking met o.a. een onderzoeksinstelling en Programmabureau Utrecht-West).	Haring	Een (1) pilot- en voorbeeldproject voor ontwikkelen landelijke omgeving	1
4	Ontwikkeling stedelijke omgeving	2.3				
4	Het creëren van omstandigheden waarbij bedrijven die duurzame (toekomstvaste) werkgelegenheid bieden en bijdragen aan de	2.3.1	Medewerking verlenen aan initiatieven die de economie versterken samen met ondernemers en/of onderwijs.	Haring	2017	1

4	gewenste leefomgeving, zich graag in Woerden vestigen of hun bedrijvigheid in Woerden laten doorgroeien.	2.3.2	Meer branche- en belangenorganisaties in Woerden aantrekken samen met vastgoedeigenaren en ondernemers	Haring	2 branche- en belangenorganisaties	2
4	In de periode 2014 t/m 2018 willen we dat meer branche- en belangenorganisaties (waarmee Woerden zich onderscheidt) zich in Woerden vestigen. Dit draagt bij aan het versterken van de economie (verbeteren van de arbeidsmarkt, verminderen van de kantorenleegstand en vergroten van de leefbaarheid).	2.3.3	Adviseren, begeleiden en faciliteren van initiatieven met de 4 O's (Ondernemers, Onderwijs, Onderzoekinstellingen en Overheid)	Haring	2017	1
4	Schuifruimte	2.4				
4	In 2017 is er duidelijkheid over waar in de gemeente Woerden 6 ha. aan schuifruimte wordt gecreëerd voor herstructurering bedrijfsterreinen.	2.4.1	Een akkoord met de provincie over de locatie voor 6 ha. schuifruimte in Woerden.	Haring	2017	1
4	Visie detailhandel	2.5				
4	Bescherming en versterking kernwinkelgebieden ook door regionale samenwerking	2.5.1	We onderzoeken met onze partners of een lokale invulling van de provinciale Retailagenda wenselijk is.	Haring	2017	1
4		2.5.2	Debat in de gemeenteraad over de uitkomsten van het onderzoek naar maatschappelijk draagvlak en de economische effecten van zondagopenstellingen.	Haring	Q2 2017	1
4		2.5.3	Actualiseren standplaatsenverordening in overleg met standplaatshouders en winkeliersverenigingen.	Haring	Q4 2017	1
4	Citymarketing	2.6				
4	De naam en het merk Woerden zijn zodanig bekend dat mensen, bedrijven en organisaties erdoor worden aangetrokken om hier te verblijven en zich te vestigen. De naamsbekendheid van Woerden in de regio wordt vergroot, waarbij Woerden zich manifesteert als hoofdstad van het Groene Hart.	2.6.1	Informatie en producten ontwikkelen, en reclame-uitingen op strategische plekken en in landelijke en lokale media over de aantrekkelijkheid van Woerden voor potentiële recreanten, ondernemers en bewoners door een optimale samenwerking met (recreatie)ondernemers.	Molkenboer	2017	1
4		2.6.2	Samen met partners organiseren van streekmarkt, kaasmarkt, koeiemarkt, zodat Woerden als Boerenmarktstad bekend wordt.	Molkenboer	2017	1
4		2.6.3	Uitbouwen van de informatieportal voor recreatie en toerisme BeleefWoerden.com met aandacht voor Ondernemend Woerden.	Molkenboer	Q2 2017	2
4	Recreatie en toerisme	3.				
4	Recreatieve voorzieningen	3,1				
4	Een hoge kwaliteit van recreatieve voorzieningen in de stad en in de kernen voor de bewoners van de gemeente Woerden en bezoekers.	3.1.1	Met betrokkenen uitwerken van recreatiebeleid in een actieplan dat gezamenlijk wordt uitgevoerd.	Stolk	actieplan Q1 2017	1

4	Groene Hart als toeristische regio	3.2				
4	Structurele samenwerking tussen gemeenten in het Groene Hart, met als aanjagers Gouda, Alphen aan de Rijn en Woerden, met als doel om gezamenlijk het Groene Hart als aantrekkelijke toeristische regio op de kaart te zetten.	3.2.1	Wij werken samen met gemeenten en andere partijen in het Groene Hart en U10 aan een regionale toeristische positionering, o.a. in de vorm van 'Iconen van het Groene Hart'.	Stolk	2017	1
4	Milieu en duurzaamheid	4				
4	Uitvoering Milieubeleidsprogramma 2017	4.1				
4	Een bij Woerden passende kwaliteit van de woon- en leefomgeving.	4.1.1	In het milieubeleidsprogramma, dat een bijlage wordt van het Uitvoeringsprogramma ODRU-Woerden, werken wij uit welke ontwikkelingen voor Woerden belangrijk zijn om te volgen of actie op te ondernemen (Schiphol, STRONG/Schaliegas, Olie- en gaswinning, Omgevingswet).	Haring	vaststelling UVP Q1 2017 (college).	1
4		4.1.2	Actieve bestrijding van olie- en gaswinning onder Woerden. Woerden gaat verder op de ingeslagen weg: het betrekken en informeren van inwoners en tevens het bundelen van politiek-bestuurlijke krachten om boringen in de Woerdense grond tegen te gaan.	Haring	doorlopend	1
4	Klimaatneutraal Woerden in 2030	4.2				
4	Een duurzame en klimaatneutrale gemeente Woerden.	4.2.1	Het huidige Actieprogramma Duurzaamheid wordt in 2017 omgezet naar een langetermijnstrategie en een uitvoeringsprogramma Klimaatneutraal 2030 waaruit blijkt hoe Woerden in de komende 14 jaar aan de slag gaat met bewoners, bedrijven en de eigen organisatie.	Haring	Q2 2017	2
4		4.2.2	De geluidswal Veldhuizen wordt, in onderhandeling met gemeente en provincie Utrecht, zodanig door hen aangelegd dat er maximaal rendement voor duurzame energieopwekking kan worden behaald en passend is in het landschap. Hiermee wordt beoogd de geluidswal vol te leggen met circa 7.000 zonnepanelen via een nog te bepalen exploitatieconstructie.	Haring	Q1 2017 (overeenkomst gemeenten en provincie)	1
4	Natuur- en milieueducatie (NME)	4.3				
4	Een positieve houding van kinderen ten opzichte van natuur en milieu; ze leren dat zij onderdeel zijn van hun leefomgeving en invloed hebben op de kwaliteit ervan.	4.3.1	Een regelmatig vernieuwd en divers scholenprogramma met activiteiten en producten waar de basisscholen gebruik van kunnen maken.	Stolk	2017	1

4		4.3.2	Met het vierjarige project 'Groen doet goed' stimuleren wij initiatieven uit de samenleving met het doel kinderen van 4 tot 12 jaar en hun opvoeders te stimuleren de natuur binnen en buiten de stad vaker te bezoeken en beter gebruik te maken van groene en recreatieve gebieden.	Stolk	2017	1
5	Onderwijs	1				
5	Startkwalificatie					
5	In 2014 had 90% van de jongeren voor hun 23e jaar een startkwalificatie of staat op een school ingeschreven. In 2018 heeft 95% van de jongeren voor hun 23e jaar een startkwalificatie of staat op een school ingeschreven.	1.1.1	We bieden alle jongeren een vangnet. Alle voortijdig schoolverlaters (jongeren tussen de 18 en 23 jaar die nog geen startkwalificatie hebben en niet op een school staan ingeschreven) zijn in beeld bij het RBL. Alle voortijdig schoolverlaters zonder werk worden elk jaar benaderd met de vraag of ze ondersteuning wensen. Ca. 50% van deze jongeren wordt in 2016 begeleid naar onderwijs door trajectbegeleiders van de gemeente of verwezen naar instanties die ondersteunen bij het vinden van werk.	Haring		1
5		1.1.2	RBL is niet alleen toezichthouder en handhaver maar zoekt en vindt ook passende oplossingen voor elke jongere, afgestemd op diens persoonlijke talenten en situatie. Dit gebeurt in samenwerking met de jongere en zijn/haar directe omgeving. Het RBL zet daarbij in op preventie en op het verbreden van zijn taak naar jongeren in een kwetsbare positie.	Haring		1
5	Signaleren achterstanden	1.2				
5	Dreigende ontwikkelings- en onderwijsachterstanden worden vroegtijdig gesignaleerd en hierop wordt actief ingezet.	1.2.1	95% van de door het consultatiebureau geïndiceerde kinderen met een dreigende (onderwijs-)achterstand maakt gebruik van het aanbod binnen de Voor- en Vroegschoolse educatie (VVE) om de achterstand zo vroeg mogelijk te verkleinen of op te heffen. Activiteiten bestaan uit het verkleinen van de taalachterstand bij jonge kinderen en uit het bevorderen van ouderparticipatie bij voorschoolse voorzieningen en op het primair onderwijs. Daarnaast ligt de focus op de doorgaande ontwikkellijn van jong tot oud in het kader van 'een leven lang leren'.	Haring		1
5	Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt	1.3				
5	De kwalificaties die schoolverlaters hebben verworven sluiten aan bij de vraag naar arbeidskrachten van werkgevers.	1.3.1	In aansluiting op de behoefte van het lokale bedrijfsleven streven we naar uitbreiding van de mogelijkheden voor mbo-opleidingen in Woerden. Vanuit de wens van het bedrijfsleven ligt de nadruk daarbij op technische mbo-opleidingen gericht op techniek en zorg, met als doel een betere aansluiting tussen mbo-onderwijs en arbeidsmarkt.	Haring, Koster		1

5	Passend onderwijs en ketensamenwerking	1.4			
5	Ouders en leerlingen kunnen kiezen uit een kwalitatief hoogwaardig aanbod aan onderwijsinstellingen in Woerden. Dit in samenwerking met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs PO en VO, die vanuit hun wettelijke taak een passend onderwijsaanbod doen aan elke leerling die bij een school wordt aangemeld of daar staat ingeschreven. We willen komen tot integrale Onderwijs Zorg Arrangementen, waarbij het onderwijs en jeugdhulp verweven zijn, zodat leerlingen die meer zorg en ondersteuning hebben langer in Woerden op school kunnen blijven. In een aantal gevallen is een verwijzing naar een school voor Speciaal Onderwijs buiten Woerden nodig. Dan is een passende vorm van leerlingenvervoer nodig.	1.4.1	Samenwerkingsverbanden bieden de basisondersteuning vanuit passend onderwijs. Wanneer meer zorg en ondersteuning nodig is, is er overleg met Woerdenwijzer.nl. We ontdekken aan de hand van casussen gaandeweg waar de verantwoordelijkheden liggen.	Haring	1
5		1.4.2	De samenwerking tussen Woerden Wijzer, Regionaal Bureau Leerplicht, de scholen en de samenwerkingsverbanden wordt geïntensiveerd door middel van informerende bijeenkomsten tussen Woerden Wijzer en zorgcoördinatoren van scholen.	Haring	1
5		1.4.3	Er is ketensamenwerking tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Gemeente, RBL, praktijkonderwijs, beroepsonderwijs, Ferm Werk en werkgevers werken samen om een betere doorstroming van onderwijs naar arbeidsmarkt te bewerkstelligen, waarmee uitval van m.n. kwetsbare jongeren wordt voorkomen. Deze samenwerking wordt in 2017 geïntensiveerd. Ten minste eenmaal per kwartaal overleggen de partijen over activiteiten en resultaten.	Haring, Koster	2
5		1.4.5	Er wordt uitvoering gegeven aan de aanbevelingen voortkomend uit een onderzoek naar het combineren van doelgroepenvervoer, met aandacht voor persoonsgebonden vervoersbudget.	Haring, Koster	1
5	Onderwijs en samenleving	1.5			
5	Het thema 'onderdeel zijn van de samenleving' krijgt aandacht via cultuuronderwijs.	1.5.1	Afspraken maken met KUVVO hoe in het curriculum van het cultuuronderwijs 'het leren onderdeel te zijn van de samenleving' geïntegreerd kan worden.	Haring	2
5	Gymnastiek en zwemdiploma	1.6			
5	Ieder kind heeft een zwemdiploma voor het verlaten van de basisschool.	1.6.1	In 2016 zijn behoefte, noodzaak en mogelijkheden onderzocht van boven- en buitenschoolse vakleerkrachten bewegingsonderwijs in het primair onderwijs. Met het onderwijs wordt afgesproken hoe de bevindingen m.i.v. schooljaar 2017-2018 kunnen worden omgezet in resultaten.	Haring, Stolk	2
5	Onderwijshuisvesting	2			

5	Er wordt ingezet op een optimalisering van de investeringen in nieuwbouw/uitbreiding (taak gemeente) enerzijds en onderhoud/exploitatie (taak schoolbesturen) anderzijds. Doel is middelen vrij te spelen die kunnen worden ingezet voor de kwaliteit van het onderwijs.	2.0.1	Uitwerken van de volgende scenario's voor optimale inzet vd gezamenlijke middelen onderwijshuisvesting (2e fase): <ul style="list-style-type: none"> • doorgaan met de huidige gescheiden financiering, met dien verstande dat de aanpak vanaf nu planmatig ter hand wordt genomen; • doordecentralisatie van de rijksmiddelen voor nieuwbouw en uitbreiding naar de individuele schoolbesturen. • doordecentralisatie waarbij de schoolbesturen gezamenlijk de volledige verantwoordelijkheid dragen voor onderwijshuisvesting; de middelen die de gemeente heeft voor nieuwbouw en uitbreiding worden in deze variant jaarlijks aan het collectief van scholen overgemaakt. 	Haring		1
5		2.0.2	Onafhankelijk van het draagvlakonderzoek afspraken maken met de schoolbesturen over de planmatige vernieuwing van de onderwijshuisvesting op korte termijn.	Haring		1
5	Een nieuw schoolgebouw in Kamerik	2.0.3	Nieuwbouw van scholen in Kamerik, die in 2018 moet(en) worden opgeleverd. Aanbesteding en definitieve planning vindt plaats in 2017	Haring		2
5	Behoud en/of de terugkeer van het openbaar basisonderwijs in de kleine kernen.	2.0.4	Haalbaarheidsonderzoek, in nauw overleg met het bestuur van het openbaar basisonderwijs, naar de toekomst van openbaar onderwijs met name in de kleine kernen.	Haring		2
5	Sporten en spelen	3				
5	Alle inwoners kunnen ongeacht hun leeftijd, beperkingen en (financiële) achtergrond sporten, spelen en bewegen in de gemeente Woerden. Optimaliseren en integreren van speelvoorzieningen in de openbare ruimte. Het hebben van adequate speelvoorzieningen. Op niveau houden van de sportvoorzieningen conform de beleidsuitgangspunten gemeente en normeringen van de diverse sportbonden.	3.1	De vastgestelde Visie en doelen voor spelen, sporten en bewegen wordt uitgewerkt in deelplannen.			

5		3.1.1	<p>Deelplan Sportstimulering</p> <p>In dit deelplan worden onderstaande doelen nader uitgewerkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2020 is het aantal Woerdenaren dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) minimaal stabiel ten opzichte van 2012 en ligt boven het gemiddelde in de regio. Het gaat daarbij om het bevorderen van spelen, sporten en bewegen, m.n. bij de volgende doelgroepen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Jeugd 4-18 jaar 2. Ouderen 65+ jaar 3. Mensen met een beperking 4. Mensen met een lage SES (Sociaal Economische Status) • Bevorderen van de toekomstbestendigheid van sportverenigingen. • Bevorderen van een sociaal veilig sportklimaat. 	Stolk		1
5		3.1.2	<p>Beheerplan binnensportaccommodaties</p> <p>In dit deelplan wordt onderstaand doel nader uitgewerkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minimaal handhaven van het huidige aanbod aan accommodaties en voorzieningen binnensport. Met name op korte termijn efficiëntere en effectievere inzet binnensportaccommodaties, zoeken naar optimale bezettingsgraad, optimalisering inzet financiële middelen van de gemeente op het gebied van beheer en exploitatie. 	Stolk		1
6	Ruimtelijke ontwikkeling		1.			
6	Gebiedsontwikkeling					
6	Grotere betrokkenheid van de gemeenschap bij gebiedsontwikkeling zodat de huisvesting (nog) beter aansluit bij de woonwensen van de samenleving - op basis van de in 2015 vastgestelde woonvisie.					
6	Ontwikkelen Snellerpoort	1.1				
6		1.1.1	Marktpartijen selecteren die woningen gaan bouwen die passen bij de woningbehoefte van Woerden.	Ten Hagen	2017	1
6		1.1.2	De laatste PO-kavels in Waterrijk uitgeven en laten bebouwen.	Ten Hagen	Q2 2017	1
6	Ontwikkeling Defensie-eiland	1.2				
6	Woningen gerealiseerd ten behoeve van de markt en de doelgroepen en behoefte vanuit de markt (mede op basis van de in 2015 vastgestelde woonvisie).	1.2.1	Grondverkoop voor Defensie-eiland fase midden en zuid	Ten Hagen	Q2 2017	1

6	Den Oudsten-terrein	1.3				
6	Door transformatie van bedrijven naar woningen en/of mix met bedrijven, beter woon- en leefklimaat voor inwoners Staatsliedenkwartier (mede op basis van de in 2015 vastgestelde woonvisie).	1.3.1	Bestemmingsplan in procedure om transformatie te regelen.	Stolk	Q2 2017	2
6	Ontsluiting Harmelerwaard	1.4				
6	De realisering van de verkeersontsluiting van het kassengebied Harmelerwaard.	1.4.1	Bestemmingsplan in procedure brengen en de wegaanpassing inclusief brug ontwerpen.	Ten Hagen	Q1 2017	3
6	Herontwikkeling overige locaties zoals 'Heddes' en 'De Notenbalk'	1.5		Ten Hagen		
6	Herontwikkeling van de vrijkomende locaties	1.5.1	Herontwikkelen van vrijkomende locaties ten behoeve van woningbouw. Bouwen naar behoefte (woonvisie). In 2016 wordt de uitgifte van locaties voorbereid.	Ten Hagen	2017	1
6	Recreatiegebied Cattenbroekerplas	1.6				
6		1.6.1	We dragen het gebied over zodat de gemeentelijke beheerkosten gedekt worden uit opbrengsten ondernemer, onder de vlag van het Recreatieschap.	Stolk	Q2 2017	3
6	Deregulering	2				
6	Voortzetten van deregulering, flexibilisering, liberalisering en vereenvoudiging op het terrein van planologie/ bestemmingsplannen, waarmee beleidsmatig nog verder invulling wordt gegeven aan hetdenken in mogelijkheden ('gaat niet bestaan niet').	2.0.1	Opstellen/uitvoeren van programma 'Woerden en de Omgevingswet': nieuwe wet implementeren, omgevingsvisie opstellen, personeel opleiden en werkprocessen aanpassen.	Ten Hagen	2017-2018	1
6	Wonen	3				
6	Iedereen in de gemeente Woerden heeft passende woonruimte, binnen redelijke grenzen van beschikbaarheid en betaalbaarheid.	3.1	Strategische woningbouwplanning			
6		3.1.1	Er is een jaarlijks geactualiseerde strategische woningbouwplanning op basis van de in 2015 vastgestelde woonvisie, waarbij we sociale woningbouw versnellen om statushouders in vrijkomende woningen te huisvesten.	Ten Hagen	Q4 2017	1
		3.1.2	Er zijn aanvullende maatregelen genomen om de wachttijd voor een sociale huurwoning te laten dalen	Stolk	(geen, resultaat is bij amendement toegevoegd zonder planning)	1
6		3.2	Prestatieafspraken			
6		3.2.1	We monitoren de voortgang van de prestatieafspraken en stellen deze zo nodig jaarlijks bij.	Stolk	Q4 2017	1

6	Vastgoed verkopen	4				
6	Ons streven is om vastgoed af te stoten, aangezien bezit en exploitatie van vastgoed geen kerntaak van de gemeente zijn.	4.0.1	Op basis van een meerjarenperspectief (conform aanbeveling Rekenkamercommissie) ontstaat in 2017 inzicht op objectniveau om verkoop vastgoed van een adequaat fundament en meerjarenplanning te voorzien.	Ten Hagen	We gaan in 2017 pro-actief van start met de bovenkant van de longlist, in casu De Bleek 6 en 10.	1
6	Centrummanagement vanuit RO-perspectief	5				
6	Partner in het begeleiden en bereiken van de doelen uit het plan 'De kloppende Binnenstad'. Belangrijke onderwerpen: economisch functioneren, culturele aantrekkelijkheid, schoonheer-veilig. Ontmoeten en beleven, o.a. aan de hand van planologische instrumenten. Samenwerking met en bereikbaarheid voor partners: ondernemers (inclusief marktwezen, horeca en cultuur), bewoners en organisaties.	5.0.1	Binnenstaddebat met ondernemers, vastgoedeigenaren, bewoners en (culturele) instellingen, met als doel het zo nodig aanscherpen van de binnenstadvisie, het actieplan en het sluiten van een Retaildeal.	Haring	2017 Q1	1
7	Financiële bedrijfsvoering	1				
7	Saldo van de begroting (som van baten en lasten) sluit ten minste op nul. Woerden heeft een lokale lastendruk en tarieven die recht doen aan de keuzes en uitgangspunten van de gemeente Woerden. Een eventuele verhoging van de Onroerend Zaak Belasting (OZB) komt pas aan de orde wanneer andere vormen van dekking niet gevonden kunnen worden en er een aanwijsbare relatie is tussen de uitgaven en de voorziening. Stabiliseren van de gezonde vermogenspositie	1.1	Strakke naleving richtlijnen Financial Governance (goed budgetbeheer), waaronder: - Saldering en opvang tegenvallers in principe binnen het betreffende programma - Meevallers rechtstreeks naar de algemene reserve	Haring	doorlopend	1
7		1.2	Aanpassen notitie Financial Governance, o.a. t.a.v. nut en noodzaak reserves en voorzieningen, verdere heroriëntatie op doorbelastingssystematiek en rentetoe-rekeningen	Haring	15-11-2017	1
7		1.3	Sluitend meerjarenperspectief 2017-2020	Haring	01-01-2017	1
7		1.4	Repressief toezicht van de provincie 2017-2020	Haring	01-01-2017	1
7		1.5	Goedkeurende accountantsverklaring jaarrekening 2016	Haring	31-05-2017	1
7		1.6	Goedkeurende SISA-verklaringen 2016	Haring	31-05-2017	1
7		1.7	Goedkeurende CBS-verklaringen in 2017	Haring	doorlopend	1

7		1.8	Uitbrengen van een (financiële) bestuursrapportage	Haring	31-08-2017	1
7		1.09	Implementatie en sturing op de financiële en fiscale effecten van de wet Markt en Overheid / invoering vennootschapsbelasting	Haring	doorlopend	1
7		1.10	Vaststelling van de jaarrekening 2016 door de raad	Haring	mei 2017	1
7		1.11	Opstellen van een BIO (begroting in één oogopslag)	Haring	31-03-2017	1
7		1.12	Onderzoeken van mogelijkheden om het begrip 'burgerbegroting' vorm te geven in de programmabegroting 2018-2021	Haring	o.b.v. nog vast te stellen startnotitie ambitie bepalen	1